

Crynodeb o'r ymatebion a dderbyniwyd a gwerthusiad o'r farn a fynegwyd

1. Mae'r farn a ddaeth i law fel rhan o'r ymgynghoriad wedi ei nodi mewn *print italaidd* isod ac wedi ei grwpio yn unol â'r pwyntiau a godwyd pan fo hynny'n briodol.
2. Gweler ymateb y Cyngor i bob pwynt isod, o dan y pennawd "Gwerthusiad o'r safbwyntiau a fynegwyd".

Ymatebion a dderbyniwyd ar gyfer darpariaeth Canolfan Adnoddau Arbenigol Ysgol Gynradd Moorland

3. Cafwyd ymatebion ffurfiol gan:
  - Estyn
  - Corff Llywodraethu Ysgol Gynradd Moorland
  - Pennaeth Ysgol Gynradd Moorland

Estyn

4. Roedd ymateb gan Estyn yn cynnwys y pwyntiau canlynol: (gellir gweld copi o'r ymateb llawn yn Atodiad 6)
  - *Mae'r cyngor wedi darparu rhesymeg clir dros y cynnig. Mae'n cyfeirio at y ffaith fod nifer y disgyblion ag anghenion difrifol a chymhleth, sydd angen lle mewn ysgol arbennig neu ganolfan adnoddau arbenigol wedi parhau i dyfu'n y blynyddoedd diweddar. Yn ogystal, mae'n mynnu nad yw lleoliad CAAau a dosbarthiadau llesiant wedi'u dosbarthu'n dda ar draws y ddinas.*
  - *Barn Estyn yw bod y cynnig yn debygol o leiaf o gynnal safonau'r ddarpariaeth addysg yn yr ardal. Fodd bynnag, mae sawl modd y gellid cryfhau'r cynnig hwn.*
  - *Mae'r cyngor yn bwriadu ymgorffori cynnig llety ar gyfer y CAA fel rhan o'r gwaith ailddatblygu arfaethedig yn ysgol gynradd Moorland. Mae'n ymddangos bod hyn yn ddull teg a phriodol.*
  - *Mae'r cyngor wedi rhoi rhywfaint o fanylion ynghylch sut y byddai'r cynnig yn cael ei ariannu. Fodd bynnag, nid oes ganddo unrhyw wybodaeth o sylwedd sy'n nodi a wneir unrhyw arbedion o ganlyniad i'r cynnig. Er enghraifft, drwy leihau nifer y disgyblion sy'n cael eu lleoli y tu allan i'r sir. Mae'r cyngor wedi rhoi disgrifiadau digon manwl o'r cynnig a'r amserlen a ragamcennir ar gyfer gweithdrefnau statudol. Fodd bynnag, nid oes unrhyw*

arwydd o amserlenni ar gyfer gweithredu'r cynnig, nac unrhyw drefniadau interim arfaethedig, a allai fod yn angenrheidiol ar gyfer eu gweithredu

- *Mae'r cyngor wedi amlinellu manteision ac anfanteision posibl y newidiadau arfaethedig yn briodol. Mae'r manteision yn cynnwys cynyddu nifer y lleoedd adnoddau arbenigol ar gyfer dysgwyr oed cynradd ag anghenion dysgu cymhleth i gyfrannu tuag at ateb y galw a ragamcennir ac y byddai gan rai disgyblion bellteroedd teithio byrrach i gyrchu darpariaeth arbenigol. Mae'r anfanteision posibl yn cynnwys yr anawsterau a wynebir gan rai disgyblion ADY oherwydd y newidiadau a'r potensial ar gyfer mwy o dagfeydd traffig. Mae'r cyngor wedi amlinellu mesurau lliniaru i fynd i'r afael â'r anfanteision posibl. Mae'n ymddangos bod y rhain yn deg ac yn rhesymol. Yn ogystal, mae'r cyngor wedi nodi un risg sy'n gysylltiedig â chyfyngiadau datblygu sy'n gysylltiedig â'r newidiadau arfaethedig ac mae'n ymddangos bod ganddynt ddigon o i gamau lliniaru i fynd i'r afael â'r risg hon os oes angen.*
- *Mae'r Cyngor wedi ystyried yn briodol effaith y cynnig ar drefniadau teithio'r dysgwyr. Byddai'r CAA arfaethedig ar safle Ysgol Gynradd Moorland yn lleihau'r pellter y byddai plant yn ei deithio i'r ysgol yn Adamsdown a Sblot sydd angen lleoliad mewn CAA ac sy'n teithio i rannau eraill o'r ddinas ar hyn o bryd. Gan y byddai nifer fach o blant yn cyrraedd gyda chcludiant am ddim o'r cartref i'r ysgol, mae'r cyngor yn bwriadu darparu cyfleusterau priodol ar gyfer gollwng a chasglu fel rhan o'r cynigion. Mae'r cyngor yn ailadrodd nad oes unrhyw newidiadau arfaethedig i bolisiau'r cyngor ar drefniadau derbyn a threfniadau teithio gan ddysgwyr.*
- *Dywed y cyngor fod Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb cychwynnol wedi ei gynnal a chanfuwyd na fyddai'r newidiadau arfaethedig yn effeithio'n negyddol ar grŵp penodol o'r gymdeithas. Fodd bynnag, ni ddarparwyd unrhyw fanylion am yr asesiad hwn.*
- *Dywed y cyngor fod asesiad o'r effaith ar y gymuned wedi'i gynnal ar gyfer y cynigion hyn ac mae'n darparu dolen i'r asesiad hwn. Fodd bynnag, nid oes dogfen o'r fath wrth ddilyn y ddolen hon. Hefyd, ni wneir unrhyw sylw ynghylch canfyddiadau'r asesiad effaith cymunedol hwn.*
- *Nid yw papur yr ymgynghoriad yn cyfeirio at effaith y cynnig hwn ar ddarpariaeth Gymraeg o fewn yr awdurdod lleol na sut y byddai hyn yn cefnogi'r targedau yng Nghynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg (CSCA) yr awdurdod lleol. Mae'n sôn yn gyffredinol am addysg Gymraeg yng Nghaerdydd ac yn cyfeirio at rai ysgolion cyfrwng Cymraeg. Nid yw'n glir felly sut y bydd y cynnig hwn yn effeithio ar ddisgyblion sy'n siarad Cymraeg sydd ag ADY.*
- *Mae'r cyngor wedi ystyried yn briodol effaith y cynnig ar safonau, addysgu a phrofiadau dysgu, cymorth gofal ac arweiniad ac arweinyddiaeth a*

rheolaeth. Daw i'r casgliad na ddisgwylir i'r cynnig gael unrhyw effaith negyddol ar safonau addysg nac ar brofiadau addysgu a dysgu. Yn ogystal, mae'n bwriadu gweithio gydag arweinyddiaeth yr ysgol i helpu i wella a chynnal cymorth, gofal ac arweiniad a sicrhau bod newidiadau'n cael eu cynllunio'n ofalus fel na fydd tarfu ar arweinyddiaeth na llywodraethiant.

- Ni ddisgwylir i'r cynnig gael unrhyw effaith negyddol ar ansawdd safonau addysg, na'r modd y caiff y cyfnod sylfaen nac unrhyw gyfnod allweddol arall eu haddysgu yn yr ysgol o ganlyniad i'r newidiadau arfaethedig. Mae'n ymddangos bod hyn yn deg ac yn rhesymol.
- *Mae'r cyngor wedi ystyried yn briodol effaith y cynnig ar grwpiau o ddisgyblion sy'n agored i niwed, gan gynnwys y rhai sydd ag ADY, y rhai sy'n cael pryddau ysgol am ddim a'r rhai sydd â Saesneg fel iaith ychwanegol. Mae wedi datgan y byddai'r rhai sydd ag ADY yn cael eu cefnogi i'w galluogi i addasu i'r newidiadau arfaethedig ac nad oes gwybodaeth ar gael i awgrymu y byddai'r cynigion yn cael effaith negyddol ar y grwpiau eraill o ddisgyblion sy'n agored i niwed.*
- *Nid yw'r cyngor wedi darparu unrhyw fanylion penodol sy'n ymwneud â tharfu posibl ar ddisgyblion o ganlyniad i'r cynnig hwn, ond mae'n siarad yn fwy cyffredinol am sicrhau bod y cwricwlwm yn parhau i gael ei gyflwyno a bod safonau addysg a diogelwch uchel yn cael eu cynnal.*

Gwerthusiad o'r safbwyntiau a fynegwyd

5. Mae'r Cyngor yn cydnabod casgliadau Estyn ar rinweddau cyffredinol y cynigion.
6. Bydd Uned Blynyddoedd Cynnar Moorland yn cael ei hariannu'n rhannol gan grant Dechrau'n Deg Llywodraeth Cymru, gyda'r gweddill i'w ariannu o'r gyllideb Adnewyddu Asedau Addysg gyda chyllid ychwanegol ar gael drwy ddyraniad Buddsoddi i Arbed y gyllideb gyfalaf i ysgolion.
7. Er bod nifer o leoliadau arbenigol ledled Caerdydd ar hyn o bryd, nid oes digon o leoedd ar gael. Rhagwelir y bydd nifer y plant a fyddai'n elwa o le yn cynyddu dros y blynyddoedd nesaf. Gan nad oes digon o leoedd ysgol arbennig yng Nghaerdydd, mae'r Cyngor hefyd wedi ariannu rhai lleoedd mewn ysgolion arbennig mewn ardaloedd Cynghorau eraill neu mewn ysgolion annibynnol. Cyfanswm y gwariant ar y lleoedd hyn oedd £6.3m yn 2020/21. Ar hyn o bryd, mae'r gyllideb ar gyfer 2021/22 ar gyfer y mathau hyn o leoedd wedi'i phennu ar £7.3m.
8. Bydd sefydlu darpariaeth ychwanegol yng Nghaerdydd yn caniatáu i blant gael eu haddysgu'n agosach i'w cartrefi a chynnal cysylltiadau â'u cymunedau lleol. Mae'r cynigion yr ymgynghorwyd arnynt yn cynrychioli buddsoddiad cyfalaf a

refeniw sylweddol a fydd yn cael ei ariannu'n rhannol gan ostyngiad mewn costau y tu allan i'r sir.

9. Yn dilyn trafodaethau gyda'r ysgol, cytunwyd, yn amodol ar benderfyniad i fwrw ymlaen â'r cynigion, y byddai'r dyddiad cychwyn arfaethedig ar gyfer y ddarpariaeth newydd yn cael ei wthio nôl i fis Medi 2023. Byddai hyn yn caniatáu digon o amser i gwblhau'r gwaith adeiladu angenrheidiol ac i'r trefniadau staffio gael eu datblygu.
10. Mae lefel anghenion addysgol arbennig/anghenion dysgu ychwanegol yn y sector Cymraeg wedi bod yn is yn hanesyddol nag yn y sector Saesneg. Fodd bynnag mae hyn wedi bod yn newid dros y 4-5 mlynedd diwethaf, gydag ysgolion yn adrodd am fwy o achosion o ADY, ym mhob maes angen.
11. Cynhaliwyd adolygiad o ADY yn y sector Cymraeg gydag ysgolion cyfrwng Cymraeg yn 2016 i lywio'r Cynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg (CSCA). Nododd ysgolion nifer fach ond arwyddocaol o enghreifftiau o ddisgyblion ag ADY yn gadael y sector Cymraeg er mwyn cael mynediad at ganolfannau adnoddau arbenigol neu ysgolion arbennig.
12. Roedd rhywfaint o dystiolaeth anecdotaidd hefyd i awgrymu bod rhai teuluoedd a fyddai fel arall yn dewis addysg Gymraeg yn dewis addysg Saesneg yn lle hynny os oedd ADY gan eu plentyn, oherwydd pryder y gallai fod angen i'w plentyn drosglwyddo i'r sector arbenigol yn ddiweddarach.
13. Drwy'r Cynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg, mae Caerdydd wedi buddsoddi mewn darpariaeth arbenigol yn y sector, gan gynnwys rhywfaint o allu i ymateb i'r galw cynyddol a meithrin mwy o hyder yn y ddarpariaeth arbenigol sydd ar gael yn y sector.
14. Sefydlwyd canolfan gynradd newydd yn Ysgol Gymraeg Pwll Coch, o fewn dalgylch Ysgol Gyfun Gymraeg Glantaf, lle mae'r ganolfan uwchradd wedi ei sefydlu. Mae'r ddwy ganolfan yn darparu ar gyfer dysgwyr ag anawsterau dysgu difrifol, gan ddarparu cwricwlwm arbenigol a chefnogi ystod o anghenion eilaidd gan gynnwys anghenion corfforol a meddygol, anawsterau lleferydd ac iaith ac awtistiaeth.
15. Wrth i'r sector Cymraeg barhau i dyfu bydd yn bwysig datblygu darpariaeth ychwanegol gan ragweld yr angen, er mwyn sicrhau bod addysg Gymraeg yn ddewis gwirioneddol i ddysgwyr ag ADY cymhleth.
16. Yn dilyn sesiynau ymgysylltu ag aelodau Fforwm Addysg Gymraeg Caerdydd yn haf 2021, ymgynghorodd y Cyngor yn ffurfiol ar ei Gynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg drafft (CSCA) 2022-2032 rhwng 15 Hydref 2021 ac 13 Rhagfyr 2021.

17. Dosbarthwyd dolenni i'r cynllun (gan gynnwys y CSCA drafft llawn, y fersiwn gryno hawdd ei deall a'r Taflwybr Twf) a thudalen we'r arolwg hefyd i randdeiliaid statudol gan gynnwys ysgolion Caerdydd a sefydliadau sy'n aelodau o Fforwm Addysg Gymraeg Caerdydd.
18. Mae'r CSCA drafft yn nodi y bydd y strategaeth ar gyfer datblygu darpariaeth a chynigion anghenion dysgu ychwanegol cyfrwng Cymraeg yn cael eu dwyn ger bron fel rhan o'r broses o weithredu Cynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg y Cyngor yn dilyn cytuno ar y strategaeth gan Lywodraeth Cymru a mabwysiadu ffurfiol gan y Cyngor yn ddiweddarach yn 2022.
19. Bydd datblygiad parhaus darpariaeth anghenion dysgu ychwanegol gan gynnwys darpariaeth newydd a phresennol yn cael ei adolygu'n barhaus er mwyn sicrhau bod cynigion yn cael eu cyflwyno mewn ffordd strategol a chyfannol sy'n ystyried anghenion ein holl ddysgwyr ac yn adlewyrchu'r ychwanegedd sydd ei angen i sicrhau bod y sector cyfrwng Cymraeg yn gydradd wrth i leoedd newydd gael eu darparu drwy'r CSCA arfaethedig.
20. Mae gan y Cyngor brofiad sylweddol o gyflawni prosiectau adeiladu yn llwyddiannus ar safleoedd ysgolion a feddiannir o ganlyniad i ddatblygu rhaglen trefniadaeth ysgolion fawr a chynyddol.
21. Byddai unrhyw waith adeiladu a wneir yn cael ei reoli'n effeithiol gan ymgynghori â'r ysgol i sicrhau bod y cwricwlwm llawn yn parhau i gael ei gyflwyno a bod safonau addysg uchel a safonau diogelwch yn cael eu cynnal.

Corff Llywodraethu Ysgol Gynradd Moorland

22. Cyflwynodd Corff Llywodraethu Ysgol Gynradd Moorland eu hymateb drwy e-bost. (Ceir copi o'r ymateb llawn yn Atodiad 6).
  - *Mae Corff Llywodraethu Ysgol Gynradd Moorland yn croesawu'r cyfle i helpu i wella a chynyddu'r mynediad sydd ar gael i amgylcheddau arbenigol er mwyn helpu i ddiwallu anghenion plant a phobl ifanc ag anghenion dysgu ychwanegol. Mae Moorland yn ymfalchïo yn ei hethos cynhwysol ac mae'n deall y bydd darparu amgylchedd priodol i blant ag anghenion dysgu ychwanegol yn eu helpu i ffynnu a bod y gorau allant fod. Croesewir ychwanegu Canolfan Adnoddau Arbenigol yn Ysgol Gynradd Moorland gan y Corff Llywodraethu a byddai'n ychwanegiad cadarnhaol i'r ardal hon yng Nghaerdydd lle mae gan blant ag anghenion dysgu ychwanegol amseroedd teithio hir yn aml i gyrraedd eu hysgol.*
  - *Rydym yn teimlo'n gryf, er mwyn hwyluso pontio llyfn i blant a theuluoedd a chyfyngu ar darfu diangen i bob dysgwr, y dylai dysgwyr CA2 o fewn y dyraniad arfaethedig o leoedd CAA, ddechrau ar eu taith gyda Moorland unwaith y bydd y gwaith adeiladu wedi'i gwblhau yn y prif adeilad. Dylai dysgwyr y cyfnod sylfaen ymuno â ni unwaith y bydd yr uned blynyddoedd cynnar newydd wedi'i chwblhau. Er ein bod yn cydnabod bod pwysau ar leoedd ADY cyfnod sylfaen, teimlwn y bydd yn amharu'n fawr ar y plant a'r*

teuluoedd i orfod symud amgylchedd dysgu ddwywaith. Rydym hefyd yn teimlo'n gryf y dylai pob plentyn cyfnod sylfaen allu cyrchu'r amgylchedd y tu allan yn rhwydd a bydd yr adeilad newydd yn cyflawni hyn ar gyfer ein holl blant cyfnod sylfaen. Mae'n bwysig i ni fod teuluoedd ein plant newydd yn teimlo'n hyderus a bod y plant yn gallu ymgartrefu cyn gynted â phosibl a dod yn rhan o deulu Moorland.

- Fel rhan o hyn, rydym am sicrhau bod gennym gyfnod pontio mor llyfn â phosibl a bydd angen cyllid arnom mewn modd amserol er mwyn recriwtio staff priodol waeth beth fo'r oedi posibl wrth gwblhau'r adeilad. Byddai angen i hyn gynnwys cyllid i athro ddechrau yn Moorland ar gyfer ail hanner tymor yr haf os yw'r dosbarth CAA cychwynnol i ddechrau ym mis Medi 2022. Fel Corff Llywodraethu, byddem am gael sicrwydd bod y cyllid ar gyfer lleoedd ychwanegol ar gyfer y CAA ac unrhyw gostau cysylltiedig eraill wedi'u 'clustnodi' ac yn ychwanegol at ein cyllideb a ddyrannwyd ac nid drwy wneud arbedion o fewn y gyllideb.*
- Fel ysgol rydym yn awyddus i hyrwyddo teithio llesol a byddai gwelliannau i lwybrau teithio llesol o fudd i'n holl blant a'n cymuned. Edrychwn ymlaen at weithio gyda'r cyngor i gyflawni'r gwelliannau hyn a gwneud teithiau i'r ysgol yn fwy diogel ac yn wyrddach i bob un ohonom. Ein pryder penodol yw'r diffyg croesfan ddiogel i gerddwyr wrth fynedfa Heol y Morfa i'r ysgol. Mae pob disgybl yn gorfod wynebu croesi ffordd lydan heb groesfan i gerddwyr neu groesi rhwng ceir sydd wedi'u parcio'n agos, ac nid yw'r naill na'r llall yn ddymunol a byddai'n bryder ychwanegol i blant ADY ymuno â ni, yn enwedig gan na fyddant o reidrwydd yn cyrraedd mewn ceir/tacsis os ydynt yn byw'n lleol. Gan y bwriedir i'r CAA agor ym mis Medi 2022, byddem yn awyddus i'r mesurau hyn gael eu cynllunio a'u gweithredu mewn modd amserol er mwyn hwyluso pontio llyfn i'n disgyblion newydd, annog teithio diogel llesol ac yn ei dro helpu i wneud Caerdydd yn ddinas sy'n dda i blant sy'n werddach a mwy diogel.*

Gwerthusiad o'r safbwyntiau a fynegwyd

23. Mae'r Cyngor yn croesawu cefnogaeth y Corff Llywodraethu i'r cynnig.
24. Ymdrinnir â materion sy'n ymwneud â tharfu ym mharagraff(au) 19 - 21.
25. Bydd y Cyngor yn cefnogi'r ysgol gyda chynllunio pontio. Byddai'r ganolfan adnoddau arbenigol yn cael ei hariannu'n llawn ac ar wahân i gyllid prif ffrwd a fyddai'n cael ei ddiogelu. Byddai hyn yn sicrhau bod yr ysgol yn gallu cyflogi staff â chymwysterau a phrofiad addas ar yr adeg briodol.
26. Byddai rhai disgyblion yn y Ganolfan Adnoddau Arbenigol yn gymwys i gael cludiant am ddim i'r ysgol a byddai cyfleusterau ar gyfer gollwng yn cael eu darparu ar gyfer y nifer fach hon o gerbydau.
27. Mae'r Cyngor yn cymeradwyo dymuniad yr ysgol i hyrwyddo teithio llesol a gwneud yr ysgol yn fwy diogel. Bydd y cynigion yn cynnwys mesurau a

nodwyd eisoes gan Ddatganiad Trafnidiaeth i sicrhau'r teithio llesol a chynaliadwy gorau posibl er mwyn gwella amodau i gerddwyr ger yr ysgol.

28. Byddai adolygiad o gyfyngiadau parcio a llwytho a gweithredu Stryd Ysgol ar y ddwy stryd gyfagos yn gwella diogelwch drwy annog cerbydau eraill i beidio â dod y ffordd honno, a lleihau tagfeydd a phroblemau parcio a diogelwch.
29. Bydd mesurau pellach i annog cerddwyr a mynediad teithio llesol eraill yn cael eu darparu gyda gwelliannau i lwybrau troed, croesfannau a mynediad drwy'r parc.

Pennaeth Ysgol Gynradd Moorland

30. Cyflwynodd Pennaeth Ysgol Gynradd Moorland yr ymateb canlynol drwy e-bost. (Ceir copi o'r ymateb llawn yn Atodiad 6)
  - *Fel Pennaeth Ysgol Gynradd Moorland, rwy'n croesawu'r cyfle i ddatblygu canolfan adnoddau arbenigol yn yr ysgol a chydnabod yr angen am ddarpariaeth o'r fath yn y rhan hon o'r ddinas. Byddwn yn gweithio i sicrhau y bydd y ganolfan yn cynnig darpariaeth o ansawdd uchel i blant ag anghenion ychwanegol ac i sicrhau bod y ganolfan yn cael ei chynnwys yn llawn ym mywyd yr ysgol.*
  - *Yn gyntaf, yr wyf yn pryderu am y cynnig i ddefnyddio'r ystafell a gynlluniwyd ar gyfer darpariaeth CA2 yny lle cyntaf ar gyfer plant yn y Cyfnod Sylfaen. Mae'r ystafell yn anaddas i ddysgwyr iau o ystyried ei bod i fyny'r grisiau a chryn bellter o'r ddarpariaeth awyr agored y bydd ei hangen arnom i alluogi plant gael mynediad i gwricwlwm y Cyfnod Sylfaen. Mae'r ystafell wedi'i lleoli ar hyd coridor ac i fyny'r grisiau ac rhwng ystafelloedd dosbarth Blynnyddoedd 5 a 6. Yr wyf hefyd yn pryderu am blant y Cyfnod Sylfaen yn dechrau yn yr ystafell hon ac yna'n gorfod trosglwyddo i'r adeilad newydd unwaith y bydd wedi'i gwblhau, yn enwedig os yw'r cyfnod pontio hwn yng nghanol blwyddyn. Bydd hyn yn aflonyddgar ac yn anodd iawn i blant a'u teuluoedd.*
  - *Yn ail, yr wyf yn awyddus i sicrhau bod y ganolfan adnoddau'n cael ei chynllunio a'i threfnu'n dda mewn modd amserol. Bydd yn bwysig i'r ysgol gael digon o rybudd i gyflogi staff. Rwy'n teimlo bod angen gwarant ar gyllid ar yr ysgol hefyd mewn sefyllfa lle byddai aelod o staff yn cael ei gyflogi cyn agor y ganolfan ac yna oedi ar agor honno. Ni ddylai'r ysgol fod yn atebol am gostau staffio yn achos oedi.*
  - *Yn drydydd, mae'n bwysig bod y cynnydd yn y cyllid a roddir i'r ysgol i roi cartref i'r ganolfan adnoddau yn cydnabod y llwyth gwaith ychwanegol sylweddol o sicrhau bod ugain o blant ag anghenion cymhleth yn cael eu cynnwys yn effeithiol yn yr ysgol. Mae'r ehangu'n gynnydd sylweddol yn y llwyth gwaith ar gyfer y Cydlynwyr ADY yn yr ysgol ac i'r uwch dîm arwain.*

- *Yn bedwerydd, mae gennyf bryderon am yr ystafell ddosbarth a ddewiswyd ar gyfer y ganolfan adnoddau CA2. Mae'n ymddangos bod y cynllun presennol yn golygu atal llawer iawn o olau i greu ystafell wlyb ac ystafell adnoddau. Bydd hyn yn gadael yr ystafell ddosbarth gyda dim ond un ffenestr fach a fydd yn gwneud hon yn ystafell ddosbarth dywyll iawn.*
- *Yn olaf, hoffwn gael sicrwydd bod y trefniadau trafniadaeth yn cael eu hystyried yn drylwyr iawn. Mae cryn bryder eisoes ynghylch nifer y ceir, tacsis a bysiau ysgol sy'n gollwng y tu allan i'r ysgol. Ar hyn o bryd nid oes unrhyw groesfannau diogel ger yr ysgol a chyda chynnydd arfaethedig mewn cerbydau mae hyn yn rhywbeth sydd angen ei ystyried yn ofalus.*

Gwerthusiad o'r safbwyntiau a fynegwyd

31. Mae'r Cyngor yn croesawu cefnogaeth y Pennaeth i'r cynnig.
32. Ymdrinnir â materion sy'n ymwneud â chynllunio a phontio ym mharagraffau 19 – 21 a 25.
33. Ymdrinnir â materion sy'n ymwneud â chyllid ym mharagraff 25.
34. Ymdrinnir â materion sy'n ymwneud â threfniadau cludiant Ysgol Gynradd Moorland ym mharagraff(au) 27 – 29.

Ymatebion a gafwyd ynghylch sefydlu darpariaeth Canolfan Adnoddau Arbenigol 11-19 ar gyfer Anghenion Dysgu Cymhleth a Chyflwr Sbectwm Awtistig yn ystod y cyfnod ymgynghori

35. Cafwyd ymatebion ffurfiol gan:
  - Estyn
  - Corff Llywodraethu Ysgol Uwchradd Willows
  - Corff Llywodraethu Ysgol Uwchradd Llanisien
  - Pennaeth Ysgol Uwchradd Llanisien
  - Pennaeth a Chorff Llywodraethu Ysgol Gyfun Gymraeg Glantaf

Estyn

36. Roedd ymateb gan Estyn yn cynnwys y pwyntiau canlynol: (gellir gweld copi o'r ymateb llawn yn Atodiad 6)
  - *Rydym yn croesawu'r cynnig hwn sy'n eistedd ochr yn ochr ag eraill ac yn anelu at sicrhau darpariaeth decach i ddiwallu anghenion dysgu ychwanegol disgyblion ar draws y Ddinas ar hyn o bryd ac yn y dyfodol.*
  - *Ystyriwn fod y cynnig yn debygol o, o leiaf, gynnal safon y ddarpariaeth addysg yn yr ardal.*

- *Mae'r cynigion yn amlinellu'n glir iawn bum egwyddor gyffredinol y dylai pob ysgol a lleoliad anelu atynt a'u cyflawni wrth gefnogi disgyblion ag anghenion dysgu ychwanegol yn effeithiol... Fodd bynnag, nid yw'n glir, os oes fframwaith cyffredinol a fydd yn helpu i sicrhau bod yr egwyddorion yn cael eu gwireddu. Gellid defnyddio fframwaith cyffredinol hefyd i arwain a chynorthwyo ysgolion sydd naill ai'n sefydlu neu'n datblygu darpariaeth canolfan adnoddau arbenigol. Nid yw'n glir ychwaith pa gymorth neu rwydweithiau sy'n bodoli, neu a gaiff eu creu, i gefnogi arweinwyr a staff wrth iddynt ddatblygu ac ymgorffori arferion effeithiol wrth ddiwallu anghenion disgyblion.*
- *Dywed y cynigydd fod adolygiad ar y cyd o ddarpariaeth iechyd ac arbenigol yn ysgolion arbennig Caerdydd a'r unedau cyfeirio disgyblion yn cael ei gynnal. Fodd bynnag, nid yw'n glir a fydd cwmpas a chanlyniadau'r adolygiad o fudd i ddisgyblion mewn canolfannau adnoddau arbenigol ledled y ddinas. Nid yw'n glir ychwaith a fydd yr adolygiad yn edrych ar y ddarpariaeth Gymraeg ochr yn ochr â'r ddarpariaeth Saesneg.*
- *Mae'r cynnig yn rhoi sylw priodol i'r capasiti presennol a sut nad yw'n gallu bodloni'r galw am leoedd ar gyfer disgyblion ag anghenion dysgu cymhleth a chyflwr sbectrwm awtistig a'r diffyg lleoedd sydd ar gael ar hyn o bryd.*
- *Mae'r cynigydd yn diffinio canolfannau adnoddau arbenigol fel "dosbarth bach mewn ysgol brif ffrwd ar gyfer disgyblion ag anghenion dysgu ychwanegol sylweddol. Mae gan bob disgybl sy'n mynychu canolfan adnoddau arbenigol ddatganiad AAA ac fe'u haddysgir gan athrawon arbenigol a chynorthwywyr cymorth dysgu, ac maent yn cael cyfleoedd i ddysgu, chwarae neu gymdeithasu gyda disgyblion prif ffrwd eraill..." Nid yw'n glir o'r diffiniad a all disgyblion, lle y bo'n briodol, gyrchu gwersi, gyda chymorth priodol lle bo angen, ochr yn ochr â disgyblion nad ydynt yn mynychu'r ganolfan adnoddau arbenigol. Er mwyn cydymffurfio â'r Ddeddf Anghenion Dysgu Ychwanegol a'r Tribiwnlys Addysg [Cymru] mae angen i'r cynigydd ystyried derbyn disgyblion â chynlluniau datblygu unigol.*
- *Ymddengys bod y cynnig yn rhoi cyfleoedd effeithiol i randdeiliaid, sefydliadau ac aelodau o'r cyhoedd ymateb. Mae hyn yn cynnwys cyfleoedd i gael mynychu cyfarfodydd cyhoeddus ar-lein. Mae'r broses wedi'i nodi'n glir gydag amserlenni a sut y caiff yr ymgynghoriad ei ddefnyddio.*
- *Mae datganiadau a wnaed gan y cynigydd ar gyfer pob ysgol, er enghraifft, profiad addysgu a dysgu a gofal, cymorth ac arweiniad yn union yr un fath ac nid ydynt yn rhoi cyfrif digon da o sut y caiff y rhain eu teilwra i ddiwallu anghenion dysgu ychwanegol penodol y disgyblion.*
- *Mae'r cynnig yn ystyried dewisiadau amgen addas, ar gyfer pob ysgol, ac yn amlinellu'r manteision a'r anfanteision posibl yn briodol.*
- *Mae'r cynigion yn ystyried yn briodol y goblygiadau teithio i ddisgyblion. Mae pob cynnig yn rhagweld y tebygolrwydd o leihau amser teithio o'r cartref*

i'r ysgol i rai disgyblion. Maent hefyd yn nodi'r angen i asesu ymhellach addasrwydd man gollwng a chasglu ar bob safle ysgol.

- Mae'r cynnig cyffredinol yn ystyried y ddarpariaeth Gymraeg ond nid yw'n adlewyrchu'r uchelgais a nodwyd yng Nghynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg drafft yr awdurdod lleol 2022-2032. Dywed y cynllun fod yr awdurdod yn anelu i gynyddu nifer y lleoedd arbenigol uwchradd i'w darparu mewn CAA sydd wedi'u lleoli ym mhob ysgol uwchradd Gymraeg gydag anghenion arbenigol gwahanol ym mhob canolfan i gyflawni lefel o ddarpariaeth arbenigol sy'n gydradd â sectorau eraill ac sy'n ymateb yn briodol i anghenion unigol. Nid yw'r cynnig hwn yn mynd i'r afael â'r nod penodol hwn yn ddigon da.*
- Dywed y cynigydd fod cyfle i gyflogi staff arbenigol a gweithio'n agosach gyda gwasanaethau arbenigol yng Nghaerdydd. Fodd bynnag, ni ddarperir rhagor o fanylion ac nid oes sicrwydd y bydd y cyfle'n troi'n ymrwymiad neu'n realiti cadarn. Dywed y cynigydd ymhellach fod y nifer o staff addysgu ADY cymwys a phrofiadol Cymraeg eu hiaith, yn gyfyngedig o ran nifer, o'i gymharu â'r sector Saesneg. Mae'n mynd ymlaen i ddweud y bydd angen i unrhyw gynllun i ddatblygu darpariaeth arbenigol cyfrwng Cymraeg gael ei gefnogi gan Gynllun Datblygu'r Gweithlu Anghenion Dysgu Ychwanegol ond nad oes unrhyw fanylion nac ymrwymiad ynghylch sut y bydd hyn yn digwydd.*
- Mae'r cynigydd yn honni'n gywir y gallai disgyblion ag anghenion dysgu ychwanegol gael newid yn anodd. Heblaw am gydnabod bod angen cynllunio newid yn ofalus, mae gwybodaeth am gynllunio pontio yn gyfyngedig iawn.*

Gwerthusiad o'r safbwyntiau a fynegwyd

37. Mae'r Cyngor yn cydnabod casgliadau Estyn ar rinweddau cyffredinol y cynigion.
38. Mae'r egwyddorion cyffredinol a amlinellir yn y ddogfen ymgynghori yn adlewyrchu'r ymagwedd y mae'r Cyngor yn ei chymryd wrth ddatblygu darpariaeth ADY.
39. Mae'r Cyngor yn darparu ystod o gymorth i leoliadau arbenigol gan gynnwys staff arbenigol, cymorth DPP i staff ddatblygu, fforymau Cydlynwyr ADY, cyfarfodydd Cydlynwyr ADY clwstwr, diweddariadau anghenion dysgu ychwanegol tymhorol ar gyfer Penaethiaid a diweddariadau rheolaidd i gyrff llywodraethu.
40. Ar hyn o bryd mae'r Cyngor yn gweithio gyda'r bwrdd lechyd i adolygu gwasanaethau. Bydd yr adolygiad hwn yn cynnwys ystyried darpariaeth canolfan adnoddau arbenigol yn ogystal â darpariaeth ysgolion arbennig

41. Mae disgyblion sy'n mynychu darpariaeth canolfan adnoddau arbenigol yn elwa ar gwricwlwm arbenigol sydd wedi'i deilwra i ddiwallu eu hanghenion. Fodd bynnag, lle bo'n briodol, gall disgyblion gyrchu darpariaeth prif ffrwd.
42. Yn unol â gofynion Deddf Anghenion Dysgu Ychwanegol a'r Tribiwnlys Addysg [Cymru], mae'r newid i gynlluniau datblygu unigol yn cael ei ddatblygu.
43. Eir i'r afael â materion sy'n ymwneud â darpariaeth Gymraeg ym mharagraff(au) 10 - 19.
44. Mae'r Cyngor yn parhau i weithio gydag ysgolion i nodi trefniadau pontio priodol ar gyfer disgyblion ag anghenion dysgu ychwanegol. Mae'r trefniadau hyn yn dibynnu ar anghenion unigol ac yn cael eu datblygu yn ôl y gofyn. Mae'r cymorth hwn yn cynnwys darparu/amseru cyllid, cymorth gyda recriwtio a hyfforddi staff, nodi anghenion ac adolygiadau parhaus.

Corff Llywodraethu Ysgol Uwchradd Willows

45. Cyflwynodd Corff Llywodraethu Ysgol Uwchradd Willows eu hymateb drwy e-bost. (Ceir copi o'r ymateb llawn yn Atodiad 6)
  - *Rydym yn croesawu amcan y Cyngor o ddod â'r ddarpariaeth hon yn agos at y disgyblion a fydd yn ei defnyddio ac sy'n byw'n lleol.*
  - *Rydym yn croesawu ymrwymiad gan y Cyngor na fydd rheoli ac adnoddau'r cyfleuster o ddydd i ddydd yn effeithio ar weddill yr ysgol ond hoffem gael eglurhad pellach ar gyllid a neilltuwyd ar gyfer y ddarpariaeth.*
  - *Bydd amcan Caerdydd o gynnig darpariaeth anghenion dysgu cymhleth ar draws y ddinas ac mewn canolfannau adnoddau arbenigol yn cael effaith gadarnhaol iawn ar y disgyblion dan sylw ac rydym yn croesawu hyn.*
  - *Y ffordd orau o gyflwyno'r ddarpariaeth hon fyddai fel rhan o'r adeiladau Willows newydd, er gwaethaf y rhif niferoedd derbyn a gyhoeddwyd, nid oes digon o le yn yr ysgol.*

Gwerthusiad o'r safbwyntiau a fynegwyd

46. Mae'r Cyngor yn cydnabod cefnogaeth y Corff Llywodraethu i'r cynnig.
47. Byddai'r ganolfan adnoddau arbenigol yn cael ei hariannu'n llawn ac ar wahân i'r cyllid prif ffrwd a fyddai'n cael ei ddiogelu.
48. Mae'r Cyngor yn gweithio gyda'r ysgol i nodi llety addas ar gyfer y ganolfan adnoddau arbenigol. Byddai derbyniadau i'r ganolfan gan y Cyngor yn cael eu cyflwyno'n raddol, ac felly ni fyddai angen llety ar yr ysgol ar gyfer 30 o ddysgwyr ar adeg ei gweithredu.

49. Os bydd y cynnig yn mynd rhagddo i'w weithredu, byddai'r Cyngor yn gweithio gyda'r ysgol i ddatblygu gwell dealltwriaeth o ddarpariaeth y ganolfan adnoddau arbenigol ar draws y gymuned ysgol ehangach.

Corff Llywodraethu Ysgol Uwchradd Llanisien

50. Cyflwynodd Corff Llywodraethu Ysgol Uwchradd Llanisien eu hymateb drwy e-bost. (Ceir copi o'r ymateb llawn yn Atodiad 6)
- *Yn dilyn ein cyfarfod ymgynghori â swyddogion ar 17 Ionawr, fel Cadeirydd y Corff Llywodraethu, gallaf gadarnhau ein cefnogaeth i'r cynlluniau i ffurfioli'r ddarpariaeth estynedig a gynigir ar hyn o bryd o fewn y Ganolfan Adnoddau Arbenigol i 45 o fyfyrwr yn Ysgol Uwchradd Llanisien.*
  - *Rydym eisoes yn sicrhau staffio priodol ac wedi ystyried pob agwedd iechyd a diogelwch ar integreiddio i arferion dyddiol a bywyd yr ysgol yn Llanisien. Rydym eisoes wedi ystyried ein cynlluniau teithio llesol ac wedi ymgorffori'r ddarpariaeth hon. Fodd bynnag, mae gennym rai pryderon ynghylch y man gollwng a chasglu yn ogystal â'r effaith ar barcio ar y safle. Bydd angen i lawer o'r disgyblion hyn gael eu gollwng a'u casglu gan gludiant dynodedig, yn aml ar sail 1:1. O'r herwydd, bydd angen ailgynllunio ein cludiant ysgol cyffredinol a'n hardal cwrt blaen i fod yn addas i'r diben ac yn ddiogel i bob defnyddiwr, yn enwedig myfyrwr y CAA.*
  - *Mae gennym ddarpariaeth ragorol ac rydym yn agored i agor yr adnodd hwn ledled y ddinas er budd yr holl fyfyrwr, ond mae angen i ni sicrhau mai iechyd a diogelwch sydd bwysicaf yn ogystal â rhwyddineb pontio – gall rheoli newid fod yn anodd i'r myfyrwr hyn a'u teuluoedd. Fel ysgol gyfun leol gwbl gynhwysol, byddem am wasanaethu anghenion y gymuned leol yn gyntaf ac yn bennaf.*

Gwerthusiad o'r safbwyntiau a fynegwyd

51. Mae'r Cyngor yn croesawu cefnogaeth y Corff Llywodraethu i'r cynnig.
52. Gyda'r galw cynyddol disgwylidig am Drafnidiaeth i Ddysgwyr ar gyfer disgyblion y Ganolfan Adnoddau Arbenigol, byddai'r safle'n cael ei hadolygu i sicrhau bod cyfleusterau addas a digonol ar gyfer gollwng a chasglu ar gael ar y safle i ddarparu ar gyfer y nifer briodol o gerbydau, ac fe wneir gwelliannau os oes angen. Efallai y bydd angen addasu mynediad yr ysgol yn ogystal.

Corff Llywodraethu a Phennaeth Ysgol Gyfun Gymraeg Glantaf

53. Cyflwynodd Corff Llywodraethu a Phennaeth Ysgol Gyfun Gymraeg Glantaf eu hymateb drwy e-bost. (Ceir copi o'r ymateb llawn yn Atodiad 6)
- *Rydym yn croesawu cyhoeddi dogfennaeth ymgynghoriad Cyngor Dinas a Sir Caerdydd ar gynlluniau i gynyddu a gwella adnoddau addysg arbenigol ledled y ddinas. Mae hwn yn fuddsoddiad ar gyfer dysgwyr sy'n agored i niwed a rhai sydd eisoes yn wynebu heriau sylweddol mewn bywyd y gall y*

cyngor fod yn wirioneddol falch ohono. Yn ogystal, byddwn yn cytuno'n llwyr fod y galw am y ddarpariaeth arbenigol yma i anghenion mwy cymhleth, yn enwedig o ran anghenion iechyd meddwl a lles emosiynol, wedi cynyddu'n amlwg iawn yn ystod y blynyddoedd diwethaf.

- Mae uchelgais a dyhead y Cyngor Sir i ymateb i angen a thwf i'w croesawu'n llawn drwy sicrhau'r lleoedd a'r amgylchedd gorau posibl yn Ysgolion yr 21ain Ganrif. Drwy fabwysiadu'r dull hwn, mae'r Cyngor yn hyrwyddo cynhwysiant, gofal ac uchelgais i ddisgyblion a theuluoedd sy'n wynebu heriau ymarferol a chymhleth. Byddem ni fel corff yn falch o weld y cynlluniau hyn yn lliniaru ac yn cefnogi'r unigolion hynny yn sylweddol yn y blynyddoedd i ddod.*
- Rydym yn croesawu'r buddsoddiad hwn yn y Ganolfan, a fydd yn sicrhau adnoddau a chanolfan bwrpasol i'n dysgwyr ar gyfer y dyfodol. Fodd bynnag, mae'r amserlen yn rhy uchelgeisiol, ac mae'n annhebygol iawn y bydd y Ganolfan newydd ar agor erbyn mis Medi 2023. Gofynnwn am gymorth ymarferol i wella adnoddau ein Canolfan bresennol i ddiwallu anghenion ein disgyblion nes bod y Ganolfan newydd yn agor. Mae hyn yn arbennig o wir o ran sicrhau y byddwn yn gallu croesawu a chynnig darpariaeth briodol ar gyfer dysgwyr newydd ym mis Medi 2022 a 2023.*
- Er gwaethaf y bwriad i sefydlu'r Ganolfan hon fel cam cyntaf, credwn fod methu â sefydlu canolfan debyg ar gyfer disgyblion cynradd Cymraeg yn wendid sylfaenol. Mae'n debygol o wanhau ein gallu i sicrhau llwybr dysgu cyson a gofalgwr i ddisgyblion awtistig o'r Cyfnod Sylfaen drwy CA2 ac i'r adran arbenigol uwchradd. Ofnwn y bydd llawer o ddisgyblion awtistig yn gadael y sector Cymraeg yn y blynyddoedd cynnar oherwydd y diffyg hwn. Dylid edrych yn fuan iawn ar sefydlu Canolfan oedran cynradd arbenigol i ddarparu'r cymorth allweddol hwn yn y blynyddoedd cynnar er mwyn cefnogi dysgwyr a'u teuluoedd. Byddai hyn yn debyg i'r cymorth awtistig sydd eisoes yn bodoli yn y sector cynradd Saesneg yng Nghaerdydd.*
- Er ein bod ni fel Corff Llywodraethu yn croesawu'r buddsoddiad yn y ddwy Ganolfan, mae angen rhoi sylw manwl i gapasiti ein campws a'n hadeiladau presennol. Fel y nodwyd yn yr ymgynghoriad, mae addasrwydd adeiladau Glantaf yn dod o fewn Categori C (er y byddai Canolfan Glantaf ar ei phen ei hun yn debygol o ddod o dan gategori D). Mae hyn yn dangos nad yw addasiadau i adeiladau presennol yng Nglantaf yn debygol o fod yn fuddsoddiad gwerth am arian, ac nid ydynt yn debygol o fod yn effeithiol o ystyried poblogaeth bresennol yr ysgol a'r niferoedd a ragamcennir. Mae cynlluniau'r Awdurdod yn nodi y bydd y niferoedd yng Nglantaf yn dal i fod o dan gapasiti yn y blynyddoedd i ddod, ond mae hyn yn annhebygol.*
- Felly, rydym yn ei gwneud yn glir y dylai'r ymgynghoriad hwn sicrhau buddsoddiad digonol i beidio â lleihau capasiti adeiladau presennol yr ysgol, ond yn hytrach i ymestyn ac ehangu ein cyfleusterau a'n hadnoddau.*

- *Wrth groesawu'r buddsoddiad, rydym yn gwerthfawrogi y bydd y gwaith adeiladu yn golygu colli ardal chwarae/cae pêl-droed ac felly'n nodi na ddylid cyfyngu ar ardaloedd dysgu presennol yr ysgol hefyd. Yn ogystal, dylai'r buddsoddiad mewn addysg arbenigol hefyd fod yn fodd o wella ac ehangu adnoddau ar gyfer pob disgybl, drwy sicrhau bod mynediad hawdd at rannu adnoddau a sicrhau budd y buddsoddiad i holl aelodau cymuned Glantaf.*
- *Mae'r ymgynghoriad yn nodi uchelgais wirioneddol i wella cyfleusterau ADY arbenigol ar gyfer pob disgybl. Mae'n hynod siomedig felly nad oes datganiad (ac eithrio buddsoddiad Glantaf) i ymestyn y ddarpariaeth a'r cymorth i ddisgyblion mewn ysgolion Cymraeg.*
- *Yn wir, mae hyn yn rhyfedd o gofio bod ymgynghoriad CSCA Caerdydd yn dangos bwriad i agor Canolfan Arbenigol ADY mewn tair ysgol gynradd Gymraeg ac ym mhob un o'r tair ysgol gyfun. Mae cyhoeddi dogfennau strategol nad ydynt yn dangos cysondeb cyfeiriad ym maes datblygu'r Gymraeg yn creu dryswch ac yn tanseilio ymddiriedaeth rhanddeiliaid.*
- *Hoffem gynnig bod swyddogion y sir yn cynnal archwiliad cynnar o ysgol gychwynnol pob disgybl o fewn unedau ac ysgolion arbenigol Caerdydd ar hyn o bryd. Byddai hyn yn canfod canran y disgyblion a ddechreuodd eu taith ddysgu mewn meithrinfa neu ysgol Gymraeg cyn i rieni ddewis neu orfod symud eu plentyn i addysg Saesneg neu arbenigol. Ofnwn fod yn rhaid i lawer o rieni wynebu pwysau ymarferol i drosglwyddo eu plentyn o addysg Gymraeg oherwydd diffyg adnoddau neu arbenigedd, sydd wedyn yn lleihau cyfleoedd a phrofiadau i'w mab/merch drwy gyfrwng y Gymraeg. Byddai dadansoddiad o'r fath yn ddangosydd gwerthfawr nid i fesur y galw/darpariaeth bresennol yn y sector, ond i'w ddeall yng nghyd-destun yr hyn a allai fod pe bai'r ddarpariaeth ar gael, yn lleol ac yn addas i bob disgybl. Ein prif ofn o'r buddsoddiad sylweddol hwn (sy'n canolbwyntio bron yn gyfan gwbl ar addysg arbenigol cyfrwng Saesneg), yw y bydd hyn yn cynyddu'r pwysau ar rieni i symud eu plant ac i orfod dewis addysg Saesneg i'w plentyn.*
- *Mae'r ymgynghoriad yn nodi'r twf amlwg mewn anghenion cymorth arbenigol o ran iechyd meddwl a lles emosiynol disgyblion. Fodd bynnag, nid oes cydnabyddiaeth bod yr un twf/pwysau yn union yn digwydd mewn ysgolion Cymraeg yn ogystal ag ysgolion Saesneg. Nid oes cynllun na bwriad i sefydlu unrhyw ddarpariaeth Gymraeg yn y maes hwn o fewn addysg gynradd nac uwchradd. Mae angen ymateb ar frys i'r galw hwn mewn ysgolion Cymraeg, sydd ar adegau yn methu â darparu'n ddigonol ar gyfer anghenion lles mwy cymhleth ein disgyblion mwyaf agored i niwed.*
- *Y cam nesaf yw'r angen i gynyddu'r ddarpariaeth ADY Gymraeg er mwyn sicrhau bod y sector yn gynhwysol ac yn gallu croesawu pob disgybl, beth bynnag yw eu gallu. Mae'n anffodus iawn na fu'n bosibl cynyddu capasiti addysg arbenigol wrth agor ysgolion cynradd newydd o fewn y sector dros*

y blynyddoedd diwethaf, ac awgrymwn y dylai pob buddsoddiad newydd o hyn ymlaen gynnwys cynlluniau i ateb y galw o ran ADY.

Gwerthusiad o'r safbwyntiau a fynegwyd

54. Mae'r Cyngor yn croesawu cefnogaeth y Corff Llywodraethu i'r cynnig.
55. Bydd y Cyngor yn parhau i weithio gyda'r ysgol er mwyn eu cefnogi'n ymarferol i wella adnoddau'r Ganolfan bresennol i ddiwallu anghenion disgyblion nes bod y Ganolfan newydd yn agor. Mae Caerdydd yn cynnal fforymau rhwydweithio helaeth gyda chyfarfodydd Cydlynwyr ADY rheolaidd, hyrwyddwyr CDU ac arweinwyr clwstwr gydag ystod eang o hyfforddiant. Mae'r Cyngor hefyd yn cynnal diweddariadau ADY bob tymor ar gyfer penaethiaid ac yn rhoi diweddariadau rheolaidd i gyrrff llywodraethu.
56. Eir i'r afael â materion sy'n ymwneud â darpariaeth Gymraeg ym mharagraff(au) 10 - 19.
57. Fel y nodir yn y Cynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg (CSCA) 2022-2032 (Deilliant 6), bydd y Cyngor yn monitro ceisiadau i gael trosglwyddo o ysgolion Cymraeg i'r sector Saesneg yn y ddinas a chynnal ymchwil bellach lle mae gan y rhai sy'n optio allan o'r sector hwn CDUau ADY ar waith i sicrhau gwell dealltwriaeth o bryderon a sicrhau bod sicrwydd a chymorth priodol yn cael eu darparu gyda'r bwriad o'u gweld yn ailystyried aros.
58. Mae trafodaethau'n mynd rhagddynt gyda'r ysgol ynghylch darparu llety adeiladu newydd ar gyfer y ddarpariaeth adnoddau arbenigol bresennol yn yr ysgol a'r ddarpariaeth canolfan adnoddau arbenigol ychwanegol arfaethedig. Mae'r Cyngor wedi ymrwymo i sicrhau bod llety addas yn cael ei ddarparu i gefnogi cyfleoedd dysgu a datblygiad parhaus ar ddarpariaeth anghenion dysgu ychwanegol o ansawdd uchel yn yr ysgol.

Ymatebion a gafwyd ynghylch sefydlu darpariaeth Canolfan Adnoddau Arbenigol 3 - 19 ar gyfer Anghenion Dysgu Cymhleth a Chyflwr Sbectrwm Awtistig yn ystod y cyfnod ymgynghori

59. Cafwyd ymatebion ffurfiol gan
  - Estyn
  - Corff Llywodraethu Ffederasiwn Dysgu'r Gorllewin
  - Corff Llywodraethu Ysgol Arbennig Meadowbank
  - Cadeirydd Llywodraethwyr Ysgol Arbennig Meadowbank
  - Staff Ysgol Arbennig Meadowbank
  - Corff Llywodraethu Ysgol Arbennig Hollies
  - Staff a Chorff Llywodraethu Ysgol Gynradd Springwood

Estyn

60. Roedd ymateb gan Estyn yn cynnwys y pwyntiau canlynol: (gellir gweld copi o'r ymateb llawn yn Atodiad 6)

- *Rydym yn croesawu'r cynnig hwn sy'n eistedd ochr yn ochr ag eraill i geisio sicrhau darpariaeth decach i ddiwallu anghenion dysgu ychwanegol disgyblion ar draws y Ddinas ar hyn o bryd ac yn y dyfodol.*
- *Barn Estyn oedd bod y cynnig yn debygol, o leiaf, o gynnal safonau'r ddarpariaeth addysg yn yr ardal.*
- *Mae'r cynigydd yn diffinio canolfannau adnoddau arbennigol fel "dosbarth bach mewn ysgol brif ffrwd ar gyfer disgyblion ag anghenion dysgu ychwanegol sylweddol. Mae gan bob disgybl sy'n mynychu canolfan adnoddau arbenigol ddatganiad AAA ac fe'u haddysgir gan athrawon arbenigol a chynorthwyr cymorth dysgu, ac maent yn cael cyfleoedd i ddysgu, chwarae neu gymdeithasu gyda disgyblion prif ffrwd eraill..." Nid yw'n glir o'r diffiniad a all disgyblion, lle y bo'n briodol, gael gwersi, gyda chymorth priodol lle bo angen, ochr yn ochr â disgyblion nad ydynt yn mynychu'r ganolfan adnoddau arbenigol. Er mwyn cydymffurfio â'r Ddeddf Anghenion Dysgu Ychwanegol a'r Tribiwnlys Addysg [Cymru] mae angen i'r cynigydd ystyried derbyn disgyblion â chynlluniau datblygu unigol.*
- *Mae'n ymddangos bod y cynnig yn rhoi cyfleoedd effeithiol i randdeiliaid, sefydliadau ac aelodau o'r cyhoedd ymateb. Mae hyn yn cynnwys cyfleoedd i fynychu cyfarfodydd cyhoeddus ar-lein. Mae'r broses wedi'i nodi'n glir gydag amserlenni a sut y caiff yr ymgynghoriad ei ddefnyddio.*
- *Mae'r cynnig yn cynnwys darparu llety newydd, addasu llety sy'n bodoli eisoes neu ymestyn adeiladau ym mhob ysgol ar wahân i Ysgol Arbennig Tŷ Gwyn, lle bydd hen ganolfan ieuentid yn cael ei haddasu. Mae'r cynigydd yn esbonio bod y gwaith o ddatblygu'r cynigion hyn ar gam cynnar a byddai unrhyw gynllun ysgol neu gynlluniau safle manwl yn cael eu hystyried yn ddiweddarach pe bai'r cynigion yn cael eu datblygu. Fodd bynnag, nid ydynt wedi ystyried y risgiau na'r anfanteision sy'n gysylltiedig â'r broses adeiladu, pe bai'r cynigion yn mynd rhagddynt. Er enghraifft, penodi contractwyr priodol, oedi wrth ddarparu prosiectau a sicrhau cyllid digonol.*
- *Mae datganiadau a wnaed gan y cynigydd ar gyfer pob ysgol, er enghraifft, profiad addysgu a dysgu a gofal, cymorth ac arweiniad yn union yr un fath ac nid ydynt yn rhoi cyfrif digon da o sut y caiff y rhain eu teilwra i ddiwallu anghenion dysgu ychwanegol penodol y disgyblion.*
- *Mae'r cynnig cyffredinol yn ystyried y ddarpariaeth ar gyfer y Gymraeg ond nid yw'n adlewyrchu'r uchelgais a nodwyd yng Nghynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg drafft 2022-2032 yr awdurdod lleol. Dywed y cynllun fod yr awdurdod yn anelu i gynyddu'r "nifer o leoedd arbenigol uwchradd i'w*

darparu mewn CAA a fydd wedi eu lleoli ym mhob ysgol uwchradd Gymraeg gydag anghenion arbenigol gwahanol ym mhob canolfan i gyflawni lefel o ddarpariaeth arbenigol sy'n gydradd â sectorau eraill ac sy'n ymateb yn briodol i anghenion unigol". Mae hefyd yn anelu i gynyddu "nifer y lleoedd arbenigol cynradd i'w darparu mewn CAA a fydd wedi'u lleoli mewn tair ysgol gynradd (Gymraeg) man lleiaf, sy'n pontio i'r ysgolion uwchradd perthnasol ynghyd ag ymyrraeth gynnar/dosbarthiadau llesiant/dosbarthiadau anogaeth wedi eu dosbarthu ledled y ddinas i gyflawni lefel o ddarpariaeth sy'n gydradd â sectorau eraill". Nid yw'r cynnig hwn yn cyfrannu at fynd i'r afael â'r nod hwn. Dywed y cynnig hefyd "fod galw cynyddol am ganolfannau adnoddau ar gyfer disgyblion ag awtistiaeth, sy'n gyflawnwyr cymedrol i uchel, a byddai angen model cymorth mwy integreiddiol arnynt na'r hyn a ddarperir gan y ddwy ganolfan bresennol. Ar hyn o bryd mae 15 o ddysgwyr oed cynradd mewn ysgolion Cymraeg a fyddai'n elwa o leoliad mewn canolfan Cyflwr Sbectrwm Awtistig". Fodd bynnag, nid yw'n ymddangos bod y cynnig yn mynd i'r afael â'r angen hwn.

- *Dywed y cynigydd fod cyfle i gyflogi staff arbenigol a gweithio'n agosach gyda gwasanaethau arbenigol yng Nghaerdydd. Fodd bynnag, ni ddarperir rhagor o fanylion ac nid oes sicrwydd y bydd y cyfle'n troi'n ymrwymiad neu'n realiti cadarn.*
- *Mae'r cynigydd yn honni'n gywir y gallai disgyblion ag anghenion dysgu ychwanegol gael newid yn anodd. Heblaw am gydnabod bod angen cynllunio newid yn ofalus, mae gwybodaeth am gynllunio pontio yn gyfyngedig iawn.*

Gwerthusiad o'r safbwyntiau a fynegwyd

61. Mae'r Cyngor yn cydnabod casgliadau Estyn ar rinweddau cyffredinol y cynigion.
62. Lle bo'n briodol, bydd disgyblion ag Anghenion Dysgu ychwanegol yn gallu cyrchu darpariaeth prif ffrwd, yn enwedig o fewn canolfannau darpariaeth awtistiaeth. Fodd bynnag, mae gan rai disgyblion anghenion cymhleth iawn ac maent yn elwa mwy o gwricwlwm penodol sy'n diwallu eu hanghenion.
63. Yn unol â gofynion Deddf Anghenion Dysgu Ychwanegol a'r Tribiwnlys Addysg [Cymru], mae'r newid tuag at gynlluniau datblygu unigol yn cael ei ddatblygu.
64. Eir i'r afael â materion sy'n ymwneud â'r ddarpariaeth Gymraeg ym mharagraff(au) 10 - 19.
65. Bydd Gwasanaethau Pobl Adnoddau Dynol yn gweithio gyda'r Corff Llywodraethu i fynd i'r afael â'r goblygiadau Adnoddau Dynol sy'n deillio o sefydlu/ehangu darpariaeth arbenigol a'r angen dilynol am staffio ychwanegol. Lle mae'r Corff Llywodraethu wedi mabwysiadu Polisi Adleoli a Diswyddo ar gyfer Ysgolion y Cyngor, bydd unrhyw swyddi gwag newydd sy'n codi o

ganlyniad i'r newidiadau a gynigir yn rhoi cyfleoedd i staff ysgol sydd ar y gofrestr adleoli ar gyfer ysgolion.

66. Mae darpariaeth Anghenion Dysgu Ychwanegol mewn ysgolion wedi'i theilwra i ddiwallu anghenion penodol. Mae'r ddarpariaeth arbenigol wahaniaethol hon yn cael ei chynllunio a'i darparu gan staff sy'n brofiadol ac yn gymwys i ddarparu addysgu a dysgu o ansawdd da.
67. Mae'r Cyngor yn parhau i weithio gydag ysgolion i nodi trefniadau priodol ar gyfer disgyblion ag anghenion dysgu ychwanegol. Mae'r trefniadau hyn yn dibynnu ar anghenion unigol ac yn cael eu datblygu yn ôl y gofyn Mae'r cymorth hwn yn cynnwys darparu/amseru cyllid, cymorth gyda recriwtio a hyfforddi staff, nodi anghenion ac adolygiadau parhaus.

Corff Llywodraethu Ffederasiwn Dysgu'r Gorllewin

68. Cyflwynodd Corff Llywodraethu Ffederasiwn Dysgu'r Gorllewin eu hymateb drwy e-bost. (Ceir copi o'r ymateb llawn yn Atodiad 6)
  - *Mae'r Corff Llywodraethu yn cydnabod yr angen ar draws y ddinas am ddarpariaeth ychwanegol i gefnogi disgyblion cymhleth, yng nghyd-destun strategaeth ADY ychwanegol. Mae llywodraethwyr yn falch o'r ddarpariaeth y mae ysgol Tŷ Gwyn yn ei chynnig ar hyn o bryd ac yn croesawu'r cyfle i ymestyn y ddarpariaeth honno i fwy o ddisgyblion, yng nghyd-destun datblygu Ffederasiwn Dysgu'r Gorllewin. Fodd bynnag, mae'r Corff Llywodraethu'n glir bod yn rhaid cynllunio ac ariannu'r capasiti ychwanegol arfaethedig yn briodol, er mwyn sicrhau bod disgyblion presennol a newydd yn parhau i brofi darpariaeth ragorol sy'n eu galluogi i gyflawni eu potensial llawn.*
  - *Er mwyn darparu ar gyfer y disgyblion ychwanegol arfaethedig yn llwyddiannus i'r ysgol sydd ag anghenion cymhleth ac ar adegau ag angen lefel uchel o gymorth dwys, mae tîm arweinyddiaeth y Corff Llywodraethu a Ffederasiwn Dysgu'r Gorllewin yn glir bod angen lefel o gyllid cyfartalog ar gyfer disgyblion arnom sy'n adlewyrchiad cywir o heriau angen yn yr ysgol.*
  - *Mae angen adolygu'r disgrifyddion bandio disgyblion a'r categorïau lleoliadau presennol ar frys fel y gellir cadw a chynnal y cyllid cyfartalog disgyblion ar gyfer yr ysgol, er mwyn diwallu anghenion disgyblion yn llawn a'u galluogi i ffynnu a llwyddo.*
  - *A allwch amlinellu sut y bydd cyllid cyfartalog ar gyfer disgyblion y Ffederasiwn ac Ysgol Tŷ Gwyn yn cael eu cynyddu i gyflawni'r canlynol?*
    - *Trefniadaeth ac arweinyddiaeth ysgolion priodol ac addas i'r diben yng nghyd-destun Ffederasiwn Dysgu'r Gorllewin.*

- Cynnig dysgu proffesiynol cadarn sy'n darparu ar gyfer amrywiaeth eang o angen. Bydd hyn yn cefnogi gweithlu medrus sydd ei angen i fodloni gofynion y dysgwyr cymhleth y bwriedir iddynt fynychu'r lleoliad.
  - Buddsoddiad priodol a pharhaus mewn offer arbenigol sydd ei angen i gefnogi anghenion dysgwyr.
  - Rhaglen gynaliadwy o welliannau i'r amgylchedd presennol.
  - Gwelliannau i seilwaith yr ysgol.
- Er mwyn mynd i'r afael â datblygu'r gweithlu ar draws y lleoliad, mae angen dyrannu cyllid i fodloni'r gofynion arbenigol/anghenion hyfforddi er mwyn sicrhau bod datganiadau a Chynlluniau Datblygu Unigol (CDU) a gofynion statudol yn cael eu bodloni.
  - Nid yw'r dyraniad grant presennol yn adlewyrchu'r buddsoddiad arbenigol sydd ei angen yn ein Cynorthwywyr Addysgu i wneud gwaith hanfodol gyda'n disgyblion. Ar hyn o bryd, mae hyn yn cael ei ddyrannu drwy ein cyllideb graidd ac nid yw'n cyd-fynd â'n lleoliadau prif ffrwd.
  - A allwch amlinellu y bydd darpariaeth iechyd a darpariaeth arbenigol arall yn cael ei gwella i sicrhau bod anghenion pob disgybl yn parhau i gael eu diwallu'n llawn yn y lleoliad?
  - Wrth i nifer y disgyblion gynyddu ac o ystyried cymhlethdod disgyblion yn seiliedig ar anghenion iechyd ac ymddygiad, mae angen cynyddu iechyd a darpariaeth arbenigol arall i gyd-fynd â'r capasiti uwch a fwriedir fel rhan o'r ddogfen ymgynghori. Hoffai'r Corff Llywodraethu gael archwiliad cadarn o'r ddarpariaeth bresennol i roi eglurder ar y galw a thystiolaeth o ran pa gymorth fyddai ei angen pe bai'r niferoedd disgyblion yn cynyddu.
  - Gyda'r amlinelliad o'r argymhellion fel rhan o'r ddogfen ymgynghori, sut gaiff yr ysgol ei chefnogi i ddatblygu ei seilwaith o ran cymhlethdod cynlluniau rheoli traffig ar y safle a fydd yn cynnwys nifer sylweddol o gerbydau ar y safle fel rhan o'r diwrnod ysgol ac ymadael ar ddiwedd y dydd. Cynlluniwyd y cyfleuster presennol ar gyfer gollwng a chasglu i ddiwallu angen 120 o ddisgyblion. Pa gymorth fydd ar waith i fynd i'r afael â hyn yng ngoleuni cynnig ar gyfer 240 o ddisgyblion?
  - Byddai'r cynigion i gymryd 42 o ddisgyblion ychwanegol yn golygu chwech neu saith dosbarth ychwanegol, o ystyried anghenion cymhleth ein disgyblion. Er mwyn cyflawni hyn, byddai angen ystafelloedd dosbarth a chapasiti ychwanegol arnom a phenodi staff cymorth addysgu i fod yn weithredol rai misoedd cyn i niferoedd y disgyblion gynyddu. Diben hyn yw caniatáu hyfforddiant manwl i staff a pharatoi ystafelloedd ar gyfer y disgyblion ychwanegol hyn.
  - Mae cymhlethdod ein hanghenion yn golygu y bydd angen gofod trosiannol, darparu cymorth dwys a dosbarthiadau dros dro er mwyn hwyluso ailfodelu'r ddarpariaeth ysgol bresennol.

- Mae dosbarthiadau ychwanegol hefyd yn gofyn am fannau awyr agored a chyfleusterau dysgu ychwanegol i'n galluogi i gofleidio'r cwricwlwm newydd i Gymru yn llawn ac i ddarparu addysg awyr agored ragorol. Sut y caiff hyn ei gefnogi a'i gyflawni o fewn y cynigion?
- Mae'r Corff Llywodraethu wedi ymrwymo i sicrhau bod cyfleusterau ysgol ar gael i gefnogi disgyblion a chyfleusterau yn ystod gwyliau'r ysgol, gan gynnwys darpariaeth gan ddarparwyr allanol. Beth yw'r strategaeth gan yr Awdurdod Lleol i gefnogi darpariaeth chwarae y tu allan i'r tymor i'n disgyblion sydd â lefel uchel o gymhlethdod?
- Os erbyn mis Medi 2022, y gofynnir i ni gynyddu nifer ein disgyblion, i le dylent fynd, gan wybod nad yw'r cabanau presennol yn addas i'n plant? Ar hyn o bryd rydym wedi colli cyfleuster ystafell siop goffi ac ystafell goginio (i roi lle i'r niferoedd ychwanegol o ddisgyblion a ddyrannwyd i'r ysgol yn 2018).
- Rwy'n credu bod angen cyfnod o sefydlogrwydd ar Dŷ Gwyn i bwysu a mesur y disgyblion a'r staff presennol. Rwy'n teimlo'n bersonol bod angen amser ar staff i addasu i'n niferoedd ysgol presennol.
- Cyllid, yr wyf yn ddiweddar wedi cael gwybod am y bwlch enfawr y mae ein plant yn ei gael o'i gymharu ag ysgol debyg yn y fro. A allaf ofyn pam nad edrychwyd ar hyn?
- Os gofynnir i ni fel Corff Llywodraethu gynyddu ein niferoedd, byddwn am gael ateb pendant ar faint o nyrsys, Therapyddion Galwedigaethol a Ffisiotherapyddion y byddai eu hangen arnom fel man lleiaf?
- Mae gennyf gwestiwn ynghylch pam fod y naid i 240 o ddisgyblion ychwanegol ar gyfer Medi 2022 ac nid y cynnydd graddol a ragamcennir yn y galw ledled Caerdydd? Cyfeiriaf yn arbennig at dabl 6 ar dudalen 19 y ddogfen ymgynghori.
- Fe'm synnwyd cymaint ag unrhyw un am y sgôr C ar gyfer cyflwr Tŷ Gwyn, roedd hyn yn ymddangos braidd yn annheg am nad oedd ond yn ystyried ardal adnewyddu'r Anecs ac nid gweddill yr ysgol.
- Safonau – mae tudalen 21 y ddogfen yn nodi 'ni ddisgwylir i'r cynnig gael unrhyw effaith negyddol ar ansawdd safonau addysg yn yr ysgol'. Sut mae hyn wedi'i feintio? Bydd cynnydd o 20% yn y niferoedd yn golygu gostyngiad mesuradwy yn y modd y gall disgyblion presennol gyrchu cyfleusterau, megis y pwll hydrotherapi, sydd eisoes wedi'i chyfyngu gan bandemig COVID-19. Roedd cynlluniau hefyd i ailagor y siop goffi y deallaf efallai na fydd yn bosibl, os bydd y cynnydd yn nifer y disgyblion yn mynd rhagddo, sy'n bwysig i bontio y plant hyn ac ar gyfer datblygu sgiliau trosglwyddadwy i fywyd y tu allan i'r ysgol

- *Trafnidiaeth – mae tudalen 23 y ddogfen yn cynnwys dau 'fudd' o'r newid arfaethedig, un ohonynt fyddai 'sicrhau y byddai rhai disgyblion sy'n byw yng Nghaerdydd yn teithio pellteroedd byrrach i gael mynediad at ddarpariaeth arbenigol. Siawns nad oes ochr arall i hyn sef os mai dim ond rhai sy'n teithio pellter byrrach, yna mae mwy yn teithio bellter hirach - nad yw wedi'i restru fel anfantais bosibl?*
- *Trafnidiaeth - Rwy'n anghytuno ynghylch y potensial o fwy o dagfeydd traffig o amgylch safle'r ysgol ar ddechrau a diwedd y diwrnod ysgol. Nid cynnydd posibl mohono – mae'n gynydd pendant a dylid ei ystyried ochr yn ochr â'r un peth ar holl safle'r Ffederasiwn, nid Tŷ Gwyn yn unig.*
- *A allwch gadarnhau ai y disgwyliad yw y bydd nifer y disgyblion ar y gofrestr yn 240 o fis Medi 2022?*
- *A allwch amlinellu'r strategaeth ar gyfer y gwelliannau i'r prif faes parcio yn Nhŷ Gwyn ar gyfer cyrraedd a gadael y disgyblion a hefyd sut mae'r Cyngor yn bwriadu gwella gwasanaeth gyrwyr a hebryngwyr i ddiwallu'r angen cymhleth?*

Gwerthusiad o'r safbwyntiau a fynegwyd

69. Mae'r Cyngor yn croesawu cefnogaeth y Corff Llywodraethu i'r cynnig.
70. Bydd y cynnydd arfaethedig yn nifer y disgyblion ar gyfer yr ysgol yn ei gwneud yn ofynnol i'r Corff Llywodraethu gynllunio ar gyfer y gofynion gweithlu yn barod ar gyfer yr ehangiad. Anogir y Corff Llywodraethu i ymgymryd â'r gwaith hwn yn unol â'r Fframwaith AD Cynllunio Trefniadaeth Ysgolion. Bydd y Gwasanaethau Pobl AD yn rhoi cyngor, cymorth ac arweiniad i'r Corff Llywodraethu ar gyfer cynllunio'r gweithlu a phrosesau recriwtio dilynol. Lle mae'r Corff Llywodraethu wedi mabwysiadu Polisi Adleoli a Diswyddo ar gyfer Ysgolion y Cyngor, bydd unrhyw swyddi gwag newydd sy'n codi o ganlyniad i gynyddu'r nifer ar y gofrestr yn rhoi cyfleoedd i staff ysgol sydd ar y gofrestr adleoli ar gyfer ysgolion.
71. Mae'r Cyngor yn parhau i weithio gyda'r Corff Llywodraethu i sicrhau bod llety addas yn cael ei ddarparu ar gyfer y cynnydd yn nifer y disgyblion gan gynnwys darparu ystafelloedd dosbarth ychwanegol, swyddfeydd Hi/Iv ac ardaloedd Gwasanaethau Oedolion yn hen Ganolfan Ieuencid Trelái..
72. Cynhelir archwiliad o'r ddarpariaeth bresennol gyda'r ysgol a fydd yn cynnwys ystyried maint dosbarthiadau. Nid oes unrhyw gynlluniau i gynyddu capasiti y tu hwnt i'r cynnig presennol. Byddai derbyniadau i'r ysgol gan y Cyngor yn cael eu cyflwyno'n raddol, i gefnogi twf cynaliadwy'r ysgol.
73. Bydd y Cyngor yn parhau i fonitro'r galw am anghenion dysgu ychwanegol ac yn cyflwyno cynigion yn ôl y gofyn.

74. Bydd y Cyngor yn parhau i weithio gyda'r Corff Llywodraethu a'r Bwrdd Iechyd i sicrhau bod lefel briodol o ddarpariaeth iechyd ar gael i ddiwallu anghenion disgyblion.
75. Gyda'r galw cynyddol disgwylidig am Drafnidiaeth i Ddysgwyr, byddai'r safle'n cael ei hadolygu i sicrhau bod cyfleusterau addas a digonol ar gyfer gollwng a chasglu yn cael eu darparu ar y safle ar gyfer y nifer briodol o gerbydau, a gwneir gwelliannau os oes angen. Efallai y bydd angen addasiadau i drefniant lleoedd gyda goleuadau ychwanegol o fewn yr ardal gollwng a chasglu er mwyn darparu'n well ar gyfer cynnydd yn nifer y cerbydau.
76. Mae argaeledd darpariaeth chwarae y tu allan i'r tymor y tu allan i gwmpas y cynnig yr ymgynghorwyd arno ac fe'i hystyrir ar wahân.

Corff Llywodraethu Ysgol Arbennig Meadowbank

77. Cyflwynodd Corff Llywodraethu Ysgol Arbennig Meadowbank eu hymateb drwy e-bost. (Ceir copi o'r ymateb llawn yn Atodiad 6)
  - *Mae'r Corff Llywodraethu yn 'cefnogi'n fras' y cynnig i gynyddu NAG y disgyblion o 40 i 98 o leoedd o fis Medi 2022. O ystyried y llinell amser ddangosol fer a gynigiwyd, mae'n bwysig bod y cynnydd mewn dosbarthiadau newydd yn cael ei gyflwyno'n raddol. Bydd hyn yn helpu'r Corff Llywodraethu a'r Uwch Dîm Arwain i weithio'n strategol ar unrhyw ofynion recriwtio staffio yn y dyfodol.*
  - *Mae'r Corff Llywodraethu yn croesawu'r cynnig i wneud gwaith i ddarparu llety a chyfleusterau newydd, ac addasu'r llety presennol.*
  - *Mae'r Corff Llywodraethu yn gofyn am sicrwydd gan yr Awdurdod Lleol bod yr adnoddau priodol gan y gwaith i wireddu'r uchelgeisiau hyn o niferoedd derbyn uwch a llety newydd a bod y prosiect yn cael ei reoli. Hoffai'r Corff Llywodraethu weld cynlluniau prosiect manwl, gan gynnwys cerrig milltir, cynlluniau cyfathrebu a chofrestrau risg sy'n gysylltiedig â'r prosiect. Byddem yn croesawu diweddariadau rheolaidd ar gynnydd a hysbysiad cyflym o unrhyw broblemau sy'n codi, yn enwedig unrhyw beth a allai arwain at amharu ar y staff neu brofiadau dysgu'r disgyblion.*
  - *Mae'r Corff Llywodraethu yn cydnabod y bydd yr Awdurdod Lleol yn gweithio'n agos gyda'r ysgol i nodi'r math o anghenion ar gyfer y disgyblion. Teimlwn y bydd hyn yn helpu i gefnogi'r ysgol i recriwtio staff addysgu yn y dyfodol a fydd â'r arbenigedd priodol, yn ogystal â darparu hyfforddiant i staff addysgu presennol.*
  - *Mae'r Corff Llywodraethu yn cydnabod nad oes gan yr Awdurdod Lleol unrhyw reolaeth uniongyrchol dros y Bwrdd Iechyd Lleol. Er gwaethaf*

hynny, mae'r Llywodraethwyr am ailadrodd ein barn y dylid cael cysylltiadau agosach â Bwrdd Iechyd Prifysgol Caerdydd a'r Fro ac o ystyried natur y garfan o blant sy'n mynychu Meadowbank hoffem weld gweithwyr iechyd proffesiynol ar y safle sy'n gallu bodloni anghenion penodol disgyblion a'u cefnogi ar eu taith addysg gyda ni.

- *Mae'r Corff Llywodraethu hefyd yn cydnabod y cynnydd yn y traffig a fydd yn cyd-fynd â chynnydd yn nifer y disgyblion. Hoffem gael sicrwydd pellach ynghylch sut fydd y nifer uwch o gerbydau'n cael mynediad i, gollwng/codi ac ymadael â'r safle mewn ffordd drefnus a diogel. Byddwn hefyd am sicrhau ein bod yn cadw ewyllys da'r gymuned leol a bod yr Awdurdod Lleol yn cynllunio hyn mewn modd sy'n cydymdeimlo â thrigolion lleol ac wedi'i gynllunio mewn ffordd gynaliadwy ac ecogyfeillgar cyn belled ag y bo hynny'n bosibl.*

Gwerthusiad o'r safbwyntiau a fynegwyd

78. Mae'r Cyngor yn croesawu cefnogaeth y Corff Llywodraethu i'r cynnig.
79. Os cytunir i fwrw ymlaen â'r cynnig, byddai'r Cyngor yn gweithio gyda'r Corff Llywodraethu i sicrhau bod llety addas yn cael ei ddarparu ar gyfer y cynnydd yn nifer y disgyblion gan gynnwys cynllunio rhagamcanol manwl ac ymgysylltu rheolaidd â'r ysgol.
80. Mae'r Cyngor yn parhau i weithio gyda'r Corff Llywodraethu a'r Bwrdd Iechyd i sicrhau bod lefel briodol o ddarpariaeth iechyd ar gael i ddiwallu anghenion disgyblion.
81. Nid oes unrhyw gynlluniau i ragori ar y capasiti y tu hwnt i'r cynnig presennol. Byddai derbyniadau i'r ysgol gan y Cyngor yn cael eu cyflwyno'n raddol, i gefnogi twf cynaliadwy'r ysgol. Bydd y Cyngor yn parhau i fonitro'r galw am anghenion dysgu ychwanegol ac yn cyflwyno cynigion yn ôl y gofyn.
82. Gyda'r galw cynyddol disgwylidig am Drafnidiaeth i Ddysgwyr, byddai'r safle'n cael ei adolygu i sicrhau bod cyfleusterau addas a digonol ar gyfer gollwng a chasglu yn cael eu darparu ar y safle ar gyfer y nifer briodol o gerbydau, a gwneir gwelliannau os oes angen.
83. Mae'r opsiynau i'w harchwilio yn debygol o gynnwys addasiadau y gallai fod eu hangen i fynediad i'r ysgol, gyda chyfyngiadau parcio ychwanegol gyferbyn â'r fynedfa i ddarparu mynediad dirwyr.
84. Efallai y bydd angen Datganiad Trafnidiaeth ar y cynllun a fydd yn nodi mesurau i'w cynnwys fel rhan o'r cais i sicrhau'r teithio mwyaf posibl drwy ddulliau cynaliadwy. Bydd Cynllun Teithio Llesol yr ysgol hefyd yn nodi camau

gweithredu i'r ysgol ac unrhyw welliannau i seilwaith ar ac oddi ar y safle sy'n angenrheidiol i gefnogi, annog a hwyluso teithio llesol i'r ysgol.

Cadeirydd Llywodraethwyr Ysgol Arbennig Meadowbank

85. Cyflwynodd Cadeirydd Llywodraethwyr Ysgol Arbennig Meadowbank ei ymateb drwy e-bost. (Ceir copi o'r ymateb llawn yn Atodiad 6)

- *Yr wyf yn falch bod y cynnig yn cynnig cyfle cyffrous i gael llety a chyfleusterau newydd sbon, ac addasiadau helaeth i'r llety presennol.*
- *Rwy'n falch y bydd y cynnydd yn y NAG o 40 i 98 o leoedd yn caniatáu i'r ysgol wella a thyfu ei thîm staffio ymhellach i gefnogi hyn. Mae'n hanfodol bod yr Awdurdod Lleol yn parhau i weithio'n agos gyda'r ysgol i nodi'r math o anghenion ar gyfer y disgyblion. O safbwynt strategol, bydd hyn yn ein helpu i sicrhau bod dosbarthiadau newydd yn cael eu trefnu'n ofalus yn ôl oedran a math o anghenion. Bydd hyn hefyd yn ein helpu i sicrhau bod yr ysgol yn recriwtio staff addysgu a fydd â'r arbenigedd i gefnogi'r math o anghenion ar gyfer y disgyblion, yn ogystal â darparu hyfforddiant pellach i staff presennol.*
- *Mae'n siomedig nad yw Allgymorth y Blynyddoedd Cynnar yn cael ei ystyried i'w ehangu ymhellach ar hyn o bryd. O gofio y bydd y cynnydd mewn plant ag anghenion dysgu ychwanegol yn ehangu ymhellach ym mhob lleoliad arbenigol a phrif ffrwd yn y dyfodol, teimlaf y dylid edrych ar hyn eto. Yn y modd hwn, bydd yn helpu i gryfhau ymhellach y cysylltiadau rhwng yr holl leoliadau arbenigol a phrif ffrwd.*
- *Yr wyf yn pryderu am yr amserlenni dangosol sydd wedi'u cynnig er mwyn bod yn barod ar gyfer cynyddu'r NAG a llety modiwlaid. Er fy mod yn siŵr y bydd trefniadau interim yn cael eu darparu ar gyfer y garfan newydd o blant ym mis Medi 2022, hoffwn gael sicrwydd gan yr Awdurdod Lleol y bydd gan y rhaglen waith adnoddau priodol, ac y caiff y prosiect ei reoli. Fel hyn, bydd tîm rheoli'r prosiect yn gallu nodi a datrys unrhyw gymhlethdodau heb fod angen amharu ar amserlen waith brysur y Pennaeth. Rwy'n teimlo y byddai diweddariadau cynnydd pellach gan yr Awdurdod Lleol i Lywodraethwyr yn rheolaidd o fudd mawr.*
- *Hoffwn gael rhywfaint o eglurder ynghylch unwaith y cyrhaeddir y capasiti o 98. A yw'n debygol y bydd ymarfer ymgynghori pellach i gynyddu y NAG ymhellach, os bydd y galw am ddarpariaeth anghenion dysgu ychwanegol yn parhau i gynyddu ymhellach? Os felly, sut y caiff hyn ei reoli'n ofalus gan yr Awdurdod Lleol?*

Gwerthusiad o'r safbwyntiau a fynegwyd

86. Mae'r Cyngor yn croesawu cefnogaeth y Cadeirydd i'r cynnig.

87. Bydd y cynnydd arfaethedig yn nifer disgyblion yr ysgol yn ei gwneud yn ofynnol i'r Corff Llywodraethu gynllunio ar gyfer y gofynion gweithlu yn barod ar gyfer

yr ehangiad. Anogir y Corff Llywodraethu i ymgymryd â'r gwaith hwn yn unol â'r Fframwaith AD Cynllunio Trefniadaeth Ysgolion. Bydd y Gwasanaethau Pobl AD yn rhoi cyngor, cymorth ac arweiniad i'r Corff Llywodraethu ar gyfer cynllunio'r gweithlu a phrosesau recriwtio dilynol. Lle mae'r Corff Llywodraethu wedi mabwysiadu Polisi Adleoli a Diswyddo ar gyfer Ysgolion y Cyngor, bydd unrhyw swyddi gwag newydd sy'n codi o ganlyniad i gynyddu'r nifer ar y gofrestr yn rhoi cyfleoedd i staff ysgol sydd ar y gofrestr adleoli ar gyfer ysgolion.

88. Bydd Allgymorth y Blynyddoedd Cynnar yn parhau i gael ei ariannu gan y Cyngor a bydd y Cyngor yn gweithio gyda'r ysgol i sicrhau ei fod yn briodol ar gyfer yr angen.
89. Ymdrinnir â materion sy'n ymwneud â rheoli prosiectau ym mharagraff 19 – 21 a 25.
90. Ymdrinnir â materion sy'n ymwneud â chapasiti yn y dyfodol ym mharagraff 81.

Staff Ysgol Arbennig Meadowbank

91. Cyflwynodd staff Ysgol Arbennig Meadowbank eu hymateb drwy e-bost. (Ceir copi o'r ymateb llawn yn Atodiad 6)
  - *Mae'r staff yn croesawu'r cynnig i gynyddu'r NAG o ran disgyblion o 40 i 98 o leoedd o fis Medi 2022. Cydnabyddir hefyd y byddai hyn yn helpu i fynd i'r afael â'r galw am ddarpariaeth arbenigol ar draws Awdurdod Lleol Caerdydd. Er mai'r cynnig yw cynyddu'r NAG i 98 o ddisgyblion dylid nodi bod yr ysgol eisoes wedi derbyn disgyblion ychwanegol yn 2021 gyda'r niferoedd ar 50 o leoedd ar hyn o bryd. Mae'r cynnydd hwn yn y NAG wedi digwydd yn adeilad presennol yr ysgol (er yn dilyn rhai addasiadau mewnol) a gynlluniwyd ar gyfer terfyn uchaf o 40 o ddisgyblion yn unig.*
  - *Rhaid ail-sicrhau uwch arweinwyr y bydd y prosiect adeiladu newydd yn cael ei gynllunio'n briodol (mewn ymgynghoriad â'r Corff Llywodraethu a'r Pennaeth) ac y rheolir y prosiect yn gynaliadwy (yn enwedig yn ystod cyfnodau gwyliau). Dylai seilwaith yr adeilad newydd fod yn addas i'r diben gan ddarparu amgylchedd amlbwrpas ysgogol a diogel i gefnogi'r cynnydd mewn niferoedd disgyblion ag ADY / anghenion dysgu cymhleth.*
  - *Dylid canmol staff o ran y modd y maent wedi gorfod ymdopi â newid corfforol sylweddol i'r adeilad presennol tra'n lletya ystod llawer ehangach o ddisgyblion cymhleth. Mae'r staff yn gofyn am sicrwydd gan yr Awdurdod Lleol bod yr addasiadau a'r ychwanegiadau arfaethedig (i wireddu uchelgais niferoedd mynediad uwch) yn strategol ac wedi'u cynllunio'n systematig, â'r adnoddau priodol ac y rheolir y prosiect. Hoffai'r staff weld cynlluniau prosiect manwl (gan gynnwys amserlenni arfaethedig), ac asesiadau risg sy'n gysylltiedig â'r prosiect. Byddent yn croesawu diweddariadau rheolaidd*

ar gynnydd a hysbysiad cyflym o unrhyw broblemau sy'n codi, yn enwedig o ran unrhyw beth a allai arwain at darfu ar brofiadau dysgu'r disgyblion.

- O ystyried yr amserlen dynn a gynigiwyd, mae'n bwysig bod y cynnydd mewn dosbarthiadau newydd yn cael ei gyflwyno'n raddol. Bydd hyn yn helpu'r Corff Llywodraethu a'r Uwch Dîm Arwain i weithio'n strategol ar recriwtio staff yn y dyfodol. Mae recriwtio staff arbenigol yn dod yn fwyfwy anodd gyda chronfa gyfyngedig o arbenigedd i alw arni. Mae hyn yn bryder enfawr gan fod yr ysgol yn ddibynnol ar ymarferwyr medrus sy'n gallu cefnogi disgyblion yn effeithiol a chyflwyno cwricwlwm sy'n briodol i'n hanghenion disgyblion cymhleth.*
- Bydd angen i'r Awdurdod Lleol weithio'n agos gyda'r ysgol i nodi a all yr ysgol ddiwallu anghenion unrhyw ddisgyblion arfaethedig pellach yn ystod y cyfnod 'pontio' hwn i'r cyfleusterau adeiladu newydd gan fod yr ysgol ar hyn o bryd wedi ei hymestyn i'w chapasiti llawn. Tra bod y gwaith adeiladu'n cael ei gwblhau, mae'r Awdurdod Lleol wedi mynegi awydd i barhau i gynyddu nifer y disgyblion yn Meadowbank. Bydd angen newid ac addasu'r adeilad presennol ymhellach erbyn mis Awst 2022 i ddarparu ar gyfer unrhyw ddisgyblion ychwanegol cyn yr adeilad newydd. Nid oes gan 3 ystafell ddosbarth bresennol unrhyw ddarpariaeth awyr agored o gwbl sy'n golygu bod yr ysgol wedi'i chyfyngu yn y disgyblion y gall eu cymryd yn ystod y cyfnod hwn. Ni fydd darparu llety dros dro yn ddigonol i ddiwallu anghenion pob disgybl ac ni ddylai'r Corff Llywodraethu deimlo bod rheidrwydd arnynt eu derbyn os yw arweinwyr yn barnu bod y ddarpariaeth yn anaddas.*
- Mae'r staff yn cydnabod nad oes gan yr Awdurdod Lleol unrhyw reolaeth uniongyrchol dros y Bwrdd Iechyd Lleol. Fodd bynnag, mae'r staff am ailadrodd y farn y dylid cael cysylltiadau agosach â Bwrdd Iechyd Prifysgol Caerdydd a'r Fro o ystyried natur y garfan o blant sy'n mynychu Meadowbank. Hoffem ofyn am weithwyr iechyd proffesiynol ar y safle a all gefnogi a diwallu anghenion penodol ein disgyblion mwy cymhleth.*
- Mae staff yn cydnabod y bydd mwy o draffig ar y safle yn cyd-fynd â chynnydd yn nifer y disgyblion oherwydd yr angen am staff ychwanegol. Mae'r maes parcio staff presennol eisoes y tu hwnt i'w gapasiti llawn. Hoffai'r staff gael sicrwydd pellach ynghylch sut y bydd nifer uwch o gerbydau trafnidiaeth (tacsis a bysiau mini) yn cael mynediad, yn gollwng/codi ac yn gadael y safle mewn ffordd drefnus a diogel. Maent hefyd am sicrhau bod yr ysgol yn cadw ewyllys da'r gymuned leol a bod yr Awdurdod Lleol yn cynllunio hyn mewn modd sy'n cydymdeimlo â thrigolion lleol ac yn gynaliadwy ac yn ecogyfeillgar cyn belled ag y bo modd.*
- Mae'r staff yn ofni y bydd yr adeilad newydd ormod ar wahan i'r ysgol bresennol gan ei gwneud yn anodd cadw ethos ysgol gyfan. Mae'r staff yn poeni am deimlo'n ynysig wrth weithio mewn adeilad hollol ar wahân, yn enwedig gydag ystafell staff ar wahân ac ardaloedd iard chwarae anghysbell. Mae'r staff yn gofyn am gysylltiad ffisegol rhwng y safleoedd, gan sicrhau bod llwybrau addas wedi'u gorchuddio rhwng y ddau adeilad.*

Byddai hyn hefyd yn cefnogi cludo bwyd poeth o'r gegin a symud disgyblion ar draws y safle i fannau eraill a ddefnyddir yn aml fel yr ystafell chwarae meddal, yr ystafell synhwyrdd a'r gofod rheoleiddio. Gofynnir i'r ardaloedd hyn gael eu gorchuddio i ddarparu rhywfaint o gysgod rhag yr elfennau wrth symud o amgylch y safle.

- *Mae angen rheoleiddio synhwyrdd ar nifer cynyddol o ddisgyblion. Ar hyn o bryd, rhennir y ddarpariaeth hon (ystafell chwarae meddal / gofod synhwyrdd) (drwy amserlennu) ar draws dosbarthiadau. Gyda mwy o ddisgyblion angen y manau hyn, a ellir darparu rhywfaint o offer synhwyrdd symudol fel opsiwn 'dros dro'? Bydd yn rhaid i ystafelloedd dosbarth newydd fod â'r gallu i droi'n fannau synhwyrdd amlbwrpas er mwyn caniatáu i'r ddarpariaeth hon gael ei chynnig.*
- *Mae pob disgybl Meadowbank yn gofyn am ddull Cyfnod Sylfaen o 'ddysgu drwy chwarae' sy'n cael ei gefnogi'n sylfaenol gan ddysgu awyr agored gwell. Mae staff yn gofyn i bob ardal awyr agored i gael yr adnoddau a'u haddasu'n llawn (yn unol â chyfarwyddyd yr ymarferwyr hynny sy'n gweithio gyda'r disgyblion) i ddarparu'r cyfleoedd dysgu gorau i ddisgyblion.*
- *Yn olaf, mae llawer o ddisgyblion yn dechrau dod yn ymwybodol o ail-ddatblygu'r safle newydd wrth i'r gwaith rhagarweiniol ddechrau cael ei wneud. A all contractwyr weithio gyda'r ysgol er mwyn helpu'r disgyblion i ddeall beth sy'n digwydd yng nghefn yr ysgol?*

Gwerthusiad o'r safbwyntiau a fynegwyd

92. Mae'r Cyngor yn croesawu cefnogaeth y staff i'r cynnig.
93. Ymdrinnir â materion sy'n ymwneud â rheoli prosiectau ym mharagraff 19 – 21 a 25.
94. Ymdrinnir â materion sy'n ymwneud â chapasiti yn y dyfodol ym mharagraff 81.
95. Mae'r Cyngor yn parhau i weithio gyda'r Corff Llywodraethu a'r Bwrdd Iechyd i sicrhau bod lefel briodol o ddarpariaeth iechyd ar gael yn yr ysgol.
96. Gellir gweld materion sy'n ymwneud â chludiant Ysgol Arbennig Meadowbank ym mharagraffau 82 - 84.
97. Bydd yr adeilad newydd ar wahân i'r prif adeilad. Bydd y Cyngor yn parhau i weithio gyda'r ysgol ynghylch logisteg.
98. Bydd unrhyw newidiadau i'r ardaloedd awyr agored yn cael eu hystyried fel rhan o'r gwaith o ddatblygu'r cynnig.

99. Gydag unrhyw brosiect mawr, bydd y Cyngor yn sicrhau bod disgyblion yn gallu cyfrannu at olwg a theimlad yr ysgol fel y bo'n briodol. Fel rhan o hyn, byddai sesiynau ymgysylltu gyda'r disgyblion a'u hathrawon, ynghyd ag ymweliadau a reolir yn ddiogel â'r safle adeiladu. Bydd gan y contract elfen sylweddol o werth cymdeithasol y bydd yn ofynnol i'r contractwr ei ddarparu felly bydd hyn yn gweld cynnwys y disgyblion gydag amrywiol weithgareddau. Penderfynir ar union natur hyn unwaith y bydd y contract wedi'i ddyfarnu a bydd yn cael ei gynllunio ar y cyd â'r ysgol.

Corff Llywodraethu Ysgol Arbennig Hollies

100. Cyflwynodd y Corff Llywodraethu yn Ysgol Arbennig Hollies eu hymateb drwy e-bost. (Ceir copi o'r ymateb llawn yn Atodiad 6)
- *Er bod yr ysgol wedi'i sefydlu ar gyfer 80 o ddisgyblion, hyd yma cododd hynny i 117 ac mae bron â chyrraedd y terfyn Felly, nid yw'r llywodraethwyr am i'r nifer hwn gael ei gynyddu ymhellach nes bod y seilwaith yn addas i'r diben ac yn ddiogel i gefnogi'r cynnydd yn nifer y disgyblion. Nododd a chydnabu credyd i'r staff am gynnal y statws hyd yma.*
  - *Byddai'r Corff Llywodraethu yn croesawu dull strategol wedi ei gynllunio o ymdrin â'r datblygiad arfaethedig y byddai angen ei gyflwyno'n raddol i gefnogi'r ehangu gan gynnwys*
    - *addasu a newidiadau i'r adeilad*
    - *recriwtio athrawon, Cynorthwywyr Addysgu dros gyfnod o amser gan ganiatáu iddynt ymgartrefu yn niwylliant ac ethos yr ysgol*
    - *derbyn disgyblion ychwanegol yn raddol*
  - *Nododd argymhelliad adroddiad Hollies Estyn 2019 nad oedd y maes parcio'n ddiogel gan fod traffig ar dir yr ysgol ar ddechrau a diwedd y diwrnod ysgol yn peri risg i ddiogelwch disgyblion, staff ac ymwelwyr. O gofio'r pryder hwn, a chyda'r cynnydd pellach a ragwelir i'r cerbydau sydd eu hangen i gludo 150 o ddisgyblion ar dir yr ysgol, mae angen sicrwydd yr eir i'r afael â'r mater diogelu hwn.*
  - *Yn ogystal, os oes oedi gyda'r prosiect, er enghraifft, yr ystafelloedd dosbarth newydd ddim yn cael eu cwblhau'n brydlon ar gyfer disgyblion newydd, rhaid peidio â rhoi unrhyw bwysau ar yr ysgol i dderbyn y disgyblion hyn mewn llety dros dro neu gynyddu dosbarthiadau sydd eisoes yma.*
  - *Mewn ymateb i'r Ymgynghoriad, teimlad cyffredinol y Corff Llywodraethu oedd ei fod yn cefnogi'r prosiect. Roedd yn cydnabod y byddai'n caniatáu i'r Hollies ddarparu amgylchedd addas ac addas at y diben ar gyfer disgyblion a staff fel ei gilydd. Mae'r gwelliannau i foderneiddio adeilad yr ysgol i'w croesawu ac nid cyn pryd. Yn ogystal, byddai'n helpu i fynd i'r afael â'r galw am ddarpariaeth arbenigol ar draws yr awdurdod.*

Gwerthusiad o'r safbwyntiau a fynegwyd

101. Mae'r Cyngor yn croesawu cefnogaeth gyffredinol y Corff Llywodraethu i'r cynnig.
102. Os cytunir i fwrw ymlaen â'r cynnig, byddai'r Cyngor yn gweithio gyda'r Corff Llywodraethu i sicrhau bod llety addas yn cael ei ddarparu ar gyfer y cynnydd yn nifer y disgyblion. Byddai'r ysgol yn elwa o gyfleusterau newydd a gwell a fyddai'n gwrthbwyso unrhyw effeithiau posibl ar ddisgyblion a staff.
103. Ymdrinnir â materion sy'n ymwneud â chapasiti yn y dyfodol ym mharagraff 81.
104. Gyda'r galw cynyddol disgwylidig am Drafnidiaeth i Ddysgwyr, byddai'r safle'n cael ei hadolygu i sicrhau bod cyfleusterau addas a digonol ar gyfer gollwng a chasglu yn cael eu darparu ar y safle ar gyfer y nifer briodol o gerbydau, a gwneir gwelliannau os oes angen.
105. Ymhlith yr opsiynau i'w hystyried mae addasiadau i fynediad yr ysgol ac aildrefnu'r gosodiad i ddarparu ar gyfer niferoedd cynyddol ac hefyd i fynd i'r afael ag unrhyw bryderon diogelu.

Ysgol Gynradd Llanisien Fach

106. Cyflwynodd y staff yn ysgol Gynradd Llanisien Fach eu hymateb drwy e-bost. (Ceir copi o'r ymateb llawn yn Atodiad 6)
  - *Gydol yr amser, mae staff yr ysgol wedi bod o'r farn bod unrhyw ehangu nid yn unig o fudd i ddisgyblion CAA y presennol ac yn y dyfodol ond i gymuned ehangach yr ysgol. Yn ystod y blynyddoedd diwethaf, o dan brifathrawiaeth Mrs Sarah Coombes, mae'r CAA wedi datblygu'n rhan werthfawr a phwysig o gymuned yr ysgol. Ni ellir tanbrizio'r rôl annatod y mae 'y ganolfan' yn ei chwarae wrth ddarparu dechrau gofalgwr a chrwn i'n holl ddisgyblion, o integreiddio i'r brif ffrwd i feithrin perthnasoedd gofalgwr a chefnogol o fewn a rhwng y CAA a'r dosbarthiadau prif ffrwd. Nid yw'n syndod felly bod y staff o blaid y datblygiad hwn yn llwyr ac yn edrych ymlaen at groesawu disgyblion newydd y CAA i'n hysgol ym mis Medi 2023.*

Gwerthusiad o'r safbwyntiau a fynegwyd

107. Mae'r Cyngor yn croesawu'r gefnogaeth i'r cynnig.

Ysgol Gynradd Marlborough

108. Roedd ymateb gan Ysgol Gynradd Marlborough yn cynnwys y canlynol: (Ceir copi o'r ymateb llawn yn Atodiad 6)
  - *Ar ôl siarad â'r pennaeth ac yn unol â'r ymateb gan ein corff Llywodraethu, rydym ni fel ysgol yn hapus iawn gyda'r gwaith sydd eisoes wedi'i gwblhau*

ym Marlborough ac yn teimlo nad oes angen ymgynghori am fod y gwaith adeiladu wedi ei wneud ac mae'r plant eisoes yn bresennol.

Gwerthusiad o'r safbwyntiau a fynegwyd

109. Mae'r Cyngor yn croesawu cefnogaeth yr ysgol i'r cynnig.

Staff a Chorff Llywodraethu Ysgol Gynradd Springwood

110. Cyflwynodd y Corff Llywodraethu a staff Ysgol Gynradd Springwood eu hymateb drwy e-bost. (Ceir copi o'r ymateb llawn yn Atodiad 6)

- *Mae'r corff llywodraethu'n teimlo y dylent gefnogi'r cynigion a chroesawu'r ddarpariaeth ychwanegol fel y nodir yn y dogfennau. Mae Springwood yn croesawu'r cyfle i gefnogi hyd at 28 o ddisgyblion ag anghenion dysgu ychwanegol gan fod hyn yn cyd-fynd yn fawr ag ethos yr ysgol o gefnogi pob plentyn a rhoi pob cyfle iddynt ddatblygu a gwneud y gorau o'u doniau.*
- *Drwy weithio'n agos gyda'r awdurdod lleol, mae staff Springwood yn ymwybodol iawn o'r angen cynyddol am leoedd arbenigol ledled Caerdydd a thu hwnt.*
- *Fel ysgol hŷn, byddem yn croesawu cyllid pellach, fel y trafodwyd yn y cyfarfod, i wella adeiladwaith ein hystafelloedd dosbarth sylfaenol a'r ardaloedd cyfagos, fel y gallwn ddarparu'r amgylchedd gorau i'r plant yma ddysgu a ffynnu, yn enwedig i ymgymryd â dysgu yn yr awyr agored, lle bynnag y bo modd.*

Gwerthusiad o'r safbwyntiau a fynegwyd

111. Mae'r Cyngor yn croesawu cefnogaeth y Corff Llywodraethu i'r cynnig.

112. Ymdrinnir â materion sy'n ymwneud â chyllid ym mharagraff 25.

Ymatebion ffurfiol a gafwyd yn ystod yr ymgynghoriad ynghylch Darpariaeth Anghenion Dysgu Ychwanegol

113. Cafwyd ymatebion ffurfiol ynghylch y ddarpariaeth gyffredinol ar gyfer plant ac oedolion ifanc sydd ag anghenion dysgu ychwanegol gan:

- Bennaeth a Chorff Llywodraethu Ysgol Glan Morfa
- Corff Llywodraethu Ysgol Melin Gruffydd
- Corff Llywodraethu Ysgol Glan Ceubal
- Corff Llywodraethu Ysgol Pencae
- Corff Llywodraethu Ysgol Pwll Coch
- Corff Llywodraethu Ysgol y Berllan Deg
- Corff Llywodraethu Ysgol Gwaelod y Garth

- Corff Llywodraethu Ysgol Nant Caerau
- Corff Llywodraethu Ysgol Pen y Gores
- Corff Llywodraethu Ysgol Gynradd Creigiau
- Corff Llywodraethu Ysgol Mynydd Bychan
- Corff Llywodraethu Ysgol Treganna
- Corff Llywodraethu Ysgol Coed y Gof
- Corff Llywodraethu Ysgol Plasmawr
- Corff Llywodraethu Ysgol Glantaf
- Cymdeithas Llywodraethwyr Caerdydd
- Merched y Wawr

114. (Ceir copi o'r ymateb llawn yn Atodiad 6)

115. *Roedd cynnwys yr ymatebion gan yr ysgolion Cymraeg yn gyson i raddau helaeth ac yn amlinellu'r canlynol:*

- *cydnabod a chroesawu'r cynigion i gynyddu capasiti ar gyfer y sector Saesneg a chefnogi'n llawn y ddarpariaeth ar gyfer y disgyblion mwyaf agored i niwed yn ein cymunedau. Fodd bynnag, roedd teimlad cryf bod diffyg darpariaeth anghenion dysgu ychwanegol o fewn y sector Cymraeg a siom na chynigiwyd mwy o newidiadau fel rhan o'r ymgynghoriad hwn.*
- *At hynny, mynegwyd y farn bod yr ymgynghoriad hwn yn gwrth-ddweud yr ymgynghoriad CSCA diweddar a nododd uchelgais y Cyngor i agor tair uned arbenigol mewn ysgolion Cymraeg yn y sector Cynradd a thri CAA arall yn y sector Uwchradd.*
- *Amlinellwyd pryderon, drwy gyfyngu'r buddsoddiad i un sector, ei fod yn annog teuluoedd i drosglwyddo disgyblion ADY i adael y sector Cymraeg a symud i ysgolion Saesneg lle ystyrir bod y buddsoddiad a'r adnoddau ar hyn o bryd yn well ac yn gallu bodloni lefelau mwy cymhleth neu uwch o angen.*
- *Mae angen buddsoddi yn y sector Cymraeg er mwyn sicrhau darpariaeth gyfartal a chynhwysiant llawn mewn ysgolion cyfrwng Cymraeg.*
- *Mae'r ddogfennaeth yn cydnabod angen cynyddol amlwg o fewn y sector cyfrwng Saesneg ond nid yn y sector Cymraeg gyda phryderon a fynegwyd ynghylch a oedd yr ymchwil yn ddigonol i adlewyrchu'n gywir yr angen sy'n cael ei gyflwyno mewn ysgolion Cymraeg.*
- *Mynegwyd pryderon hefyd bod diffyg darpariaeth glir o ran iechyd emosiynol a llesiant ac ymddygiad o fewn y sector Cymraeg ar gyfer disgyblion yng Nghyfnod 4-5 (sydd ag anghenion y tu hwnt i ddarpariaeth prif ffrwd) ynghyd â diffyg lle i sefydlu dosbarthiadau anogaeth/lles.*
- *Roedd barn gyson ar draws y rhan fwyaf o'r ymatebion a gyflwynwyd gan yr ysgolion cyfrwng Cymraeg bod angen pendant am fwy o leoedd ADY cyfrwng Cymraeg a bod hyn yn codi. Er mwyn ymateb i hyn yn effeithiol, roedd galw am gynllunio strategol a chyfannol sy'n rhoi'r plant a'r teuluoedd*

wrth wraidd popeth a wnawn yn gyson â'n hymrwymiad ar y cyd i Gonfensiwn y Cenhedloedd Unedig ar Hawliau'r Plentyn a FGWBA gyda nodau corfforaethol eraill fel Un Blaned Caerdydd, Caerdydd 2030 a statws Dinas sy'n Dda i Blant.

Ymateb i'r Farn a Leisiwyd

116. Mae'r Cyngor yn croesawu'r datganiadau o gefnogaeth i ehangu'r ddarpariaeth anghenion dysgu ychwanegol ar gyfer plant a phobl ifanc ledled y ddinas.
117. Mae lefel anghenion addysgol arbennig/anghenion dysgu ychwanegol yn y sector Cymraeg wedi bod yn is yn hanesyddol nag yn y sector Saesneg. Mae hyn wedi bod yn newid dros y 4-5 mlynedd diwethaf, gydag ysgolion yn adrodd am fwy o achosion o ADY, ym mhob maes angen.
118. Cynhaliwyd adolygiad o ADY yn y sector Cymraeg gydag ysgolion cyfrwng Cymraeg yn 2016 i lywio'r Cynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg (CSCA). Nododd ysgolion nifer fach ond arwyddocaol o enghreifftiau o ddisgyblion ag ADY yn gadael y sector Cymraeg er mwyn cael mynediad at ganolfannau adnoddau arbenigol neu ysgolion arbennig.
119. Roedd rhywfaint o dystiolaeth anecdotaidd hefyd i awgrymu bod rhai teuluoedd a fyddai fel arall yn dewis addysg Gymraeg yn dewis addysg Saesneg yn lle hynny os oedd ADY gan eu plentyn, oherwydd pryder y gallai fod angen i'w plentyn drosglwyddo i'r sector arbenigol yn ddiweddarach.
120. Drwy'r Cynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg, mae Caerdydd wedi buddsoddi mewn darpariaeth arbenigol yn y sector, gan gynnwys rhywfaint o allu i ymateb i'r galw cynyddol a meithrin mwy o hyder yn y ddarpariaeth arbenigol sydd ar gael yn y sector.
121. Sefydlwyd canolfan gynradd newydd yn Ysgol Gymraeg Pwll Coch, o fewn dalgylch Ysgol Gyfun Gymraeg Glantaf, lle mae'r ganolfan uwchradd wedi ei sefydlu. Mae'r ddwy ganolfan yn darparu ar gyfer dysgwyr ag anawsterau dysgu difrifol, gan ddarparu cwricwlwm arbenigol a chefnogi ystod o anghenion eilaidd gan gynnwys anghenion corfforol a meddygol, anawsterau lleferydd ac iaith ac awtistiaeth.
122. Wrth i'r sector Cymraeg barhau i dyfu bydd yn bwysig datblygu darpariaeth ychwanegol gan ragweld yr angen, er mwyn sicrhau bod addysg Gymraeg yn ddewis gwirioneddol i ddysgwyr ag ADY cymhleth.
123. Yn dilyn sesiynau ymgysylltu ag aelodau Fforwm Addysg Gymraeg Caerdydd yn haf 2021, ymgynghorodd y Cyngor yn ffurfiol ar ei Gynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg drafft (WESP) 2022-2032 rhwng 15 Hydref 2021 a 13 Rhagfyr 2021.
124. Dosbarthwyd dolenni i'r cynllun (gan gynnwys y CSCA drafft llawn, y fersiwn gryno hawdd ei deall a'r Llwybr Twf) a thudalen we'r arolwg hefyd i randdeiliaid

statudol a enwyd yn y canllawiau, yn eu gwahodd i ymateb gan gynnwys pob aelod etholedig, ysgolion, sefydliadau sy'n aelodau o Fforwm Addysg Gymraeg Caerdydd, Estyn, Comisiynydd y Gymraeg a Phanel Ieuenctid Caerdydd.

125. Mae'r Cynllun Strategol Gymraeg mewn Addysg drafft yn nodi'r strategaeth ar gyfer datblygu darpariaeth a chynigion anghenion dysgu ychwanegol cyfrwng Gymraeg yn cael eu cyflwyno fel rhan o'r broses o weithredu Cynllun Strategol y Gymraeg mewn Addysg y Cyngor yn dilyn cytundeb Llywodraeth Cymru a mabwysiadu ffurfiol gan y Cyngor yn ddiweddarach yn 2022.
126. Bydd datblygiad parhaus darpariaeth anghenion dysgu ychwanegol gan gynnwys darpariaeth newydd a phresennol yn cael ei adolygu'n barhaus er mwyn sicrhau bod cynigion yn cael eu cyflwyno mewn ffordd strategol a chyfannol sy'n ystyried anghenion ein holl ddysgwyr ac yn adlewyrchu'r ychwanegedd sydd ei angen i sicrhau cydraddoldeb yn y sector cyfrwng Gymraeg wrth i leoedd newydd gael eu darparu drwy'r Cynllun Strategol Gymraeg mewn Addysg arfaethedig.